

Φοιτητής - Ιωαννίδης Ερρίκος

Επιβλέπων - Μανωλίδης Κώστας

Τίτλος - 13ο Μονοπάτι : Μια διαδρομή στον βυθό της θάλασσας

Περίληψη

Η φύση, όταν παραμείνει ανέγγιχτη στην διάρκεια του χρόνου, θα αφομοιώσει οποιοδήποτε ανθρώπινο δημιούργημα... Υπό την επιρροή της σχέσης αυτής και των ναυαγίων, το πρότζεκτ προσπαθεί να αποδώσει την σχέση, της συνάρτησης αλλά και άρνησης των ανθρωπογενών στοιχείων να εναρμονιστούν με την φύση χωρίς να την διαταράσσουν, παραμένοντας εκεί.

Το πρότζεκτ λαμβάνει χώρα στην Κέα ή αλλιώς Τζια, παράδεισο του καταδυτικού και περιπατητικού τουρισμού, στον βυθό της οποίας βρίσκονται τα κουφάρια των άλλοτε μεγαλειωδών πλοίων του Βρετανικού και του Μπουρντιγκαλα. Σημείο τοποθέτησης, η χερσόνησος που φιλοξένει το πρώτο φάρο που άναψε στις Κυκλάδες, έχοντας νοητή οπτική επαφή και με τα δύο ναυάγια. Η παρέμβαση σε αυτή ακολούθησε την μορφή μονοπατιού με τις βασικές χαράξεις της συνολικής επέμβασης να προκύπτουν από τα νοητά διανύσματα προς αυτά και τον Φάρο, την κατάληξη του μονοπατιού, σε μια προσπάθεια να τον αναδείξει και να προσδώσει αισιοδοξία.

Ενα μονοπάτι, μια εμπειρία, ένα έργο το οποίο, η προσπάθεια της φύσης να εναρμονιστεί με τα ανθρωπογενή στοιχεία και η αντίθεση αυτή του αποτελέσματος αποδίδεται μέσο του υποσκάφου της παρέμβασης. Εμπνέεται σαφώς και από την έννοια των πλοίων (σκάφος < αρχαία ελληνική σκάφος < σκάπτω) όσο και από την κατάληξη τους (θαμμένα στον βυθό της θάλασσας). Ακολουθεί την μορφή τους (ναυς < αγνυμι < σπάζω, θρυμματίζω, κομματιάζω) μέσω του κατακερματισμού των δομών και της σύνδεσης αυτών μέσω της διαδρομής του μονοπατιού. Προσπαθεί να εναρμονιστεί σε ασυνήθιστο περιβάλλον και σε αυτό, να δημιουργήσει νέες εντάσεις, νέες χρήσεις και μια διαφορετική αντίληψη για το τι την περιβάλλει, από μέσα και έξω.

Οι φυσικές συνθήκες που επικρατούν ήρεμες από την νότια ενώ άγριες από την βόρεια πλευρά, μεταμορφώνουν τους χώρους μέσω των μεταβαλλόμενων διαδικασιών της θάλασσας, του ανέμου και του φυσικού φωτός θέτωντας τους σε ένα συνεχή διάλογο με αυτά.

Student : Ioannidis Errikos
Coordinator : Manolidis Kostantinos

Title : 13th Path : A Walk Into The Depth

Abstract

When nature remains untouched throughout time, it will assimilate any human creation... Inspired by shipwrecks and under the influence of this relationship, this thesis attempts to outline the relationship, the dependence but also the denial of anthropogenic elements to harmonize with nature without disrupting it.

The location taken into regard is in Kea, also known as Tzia, an earthly paradise of diving and hiking tourism. On its seabed lie the remains of the antecedently magnificent ships HMHS Britannic and SS Burdigala. The placement point is the peninsula which accommodates the first-ever operated lighthouse in Cyclades and it is in direct contact with the surface above the approximate locations of the two shipwrecks. The installation was created around a path which is formed by the vectors pointing from the locations of the shipwrecks towards the lighthouse in an attempt to highlight it and transfuse an optimistic perception.

A path, an experience, a project which expresses nature's effort to consort with man-made elements and the resulting contrast through the excavated structures, inspired by the ships and their ending (σκάφος < ancient greek for vessel < σκάπτω [dig]). Following their form (ναυς < άγνυμι < break, crumble, break into pieces) through the dispersion of structures and their connection by the path's route in an attempt to harmonize in an unusual environment and to build up intensity, create new uses within it and a different perception regarding what surrounds it and what it contains.

Natural characteristics that dominate the area, being calm on the south side and intense on the north side, transform spaces by the changing conditions of the sea, the wind and natural light placing them in a continuous conversation with each other.

13TH PATH : A WALK INTO THE DEPTH

Φοιτητής : Ιωαννίδης Ερρίκος
Επιβλέπων : Μανωλίδης Κωστας
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Έτος 2018 - 2019

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα

1.	<u>Περίληψη</u>	7
2.	<u>Ανάλυση ιδέας - προσεγγιστικής πορείας</u>	8
3.	<u>Πρώτη Κτιριακή Δομή</u>	28
4.	<u>Δεύτερη Κτιριακή Δομή</u>	38
5.	<u>Μνημείο Ναυαγίων</u>	48

Η φύση, όταν παραμείνει ανέγγιχτη στην διάρκεια του χρόνου, θα αφομοιώσει οποιοδήποτε ανθρώπινο δημιούργημα... Υπό την επιρροή της σχέσης αυτής και των ναυαγίων, το πρότζεκτ προσπαθεί να αποδώσει την σχέση της συνάρτησης αλλά και άρνησης των ανθρωπογενών στοιχείων να εναρμονιστούν με την φύση χωρίς να την διαταράσσουν, παραμένοντας εκεί.

Το πρότζεκτ λαμβάνει χώρα στην Κέα ή αλλιώς Τζια, παράδεισο του καταδυτικού και περιπατητικού τουρισμού, στον βυθό της οποίας βρίσκονται τα κουφάρια των άλλοτε μεγαλειωδών πλοίων του Βρετανικού και του Μπουρντιγκαλα. Σημείο τοποθέτησης, η χερσόνησος που φιλοξένη το πρώτο φάρο που άναψε στις Κυκλάδες, έχοντας νοητή οπτική επαφή και με τα δύο ναυάγια. Η παρέμβαση σε αυτή ακολούθησε την μορφή μονοπατιού με τις βασικές χαράξεις να προκύπτουν από τα νοητά διανύσματα προς τα ναυάγια και τον Φάρο, την κατάληξη του μονοπατιού, σε μια προσπάθεια να τον αναδείξει και να προσδώσει αισιοδοξία.

Ένα μονοπάτι, μια εμπειρία, ένα έργο το οποίο, η προσπάθεια της φύσης να εναρμονιστεί με τα ανθρωπογενή στοιχεία και η αντίθεση αυτή του αποτελέσματος αποδίδεται μέσο του υποσκάφου της παρέμβασης. Εμπνέεται σαφώς και από την έννοια των πλοίων (σκάφος < αρχαία ελληνική σκάφος < σκάπτω) όσο και από την κατάληξη τους (θαμμένα στον βυθό της θάλασσας). Ακολουθεί την μορφή τους (ναυς < αγνυμι < σπάζω, θρυμματίζω, κομματιάζω) μέσω του κατακερματισμού των δομών και της σύνδεσης αυτών μέσω της διαδρομής του μονοπατιού. Προσπαθεί να εναρμονιστεί σε ασυνήθιστο περιβάλλον και σε αυτό, να δημιουργήσει νέες εντάσεις, νέες χρήσεις και μια διαφορετική αντίληψη για το τι την περιβάλλει, από μέσα και έξω.

Οι φυσικές συνθήκες που επικρατούν ήρεμες από την νότια ενώ άγριες από την βόρεια πλευρά, μεταμορφώνουν τους χώρους μέσω των μεταβαλλόμενων διαδικασιών της θάλασσας, του ανέμου και του φυσικού φωτός θέτωντας τους σε ένα συνεχή διάλογο με αυτά.

2. Ανάλυση ιδέας Προσεγγιστικής πορείας

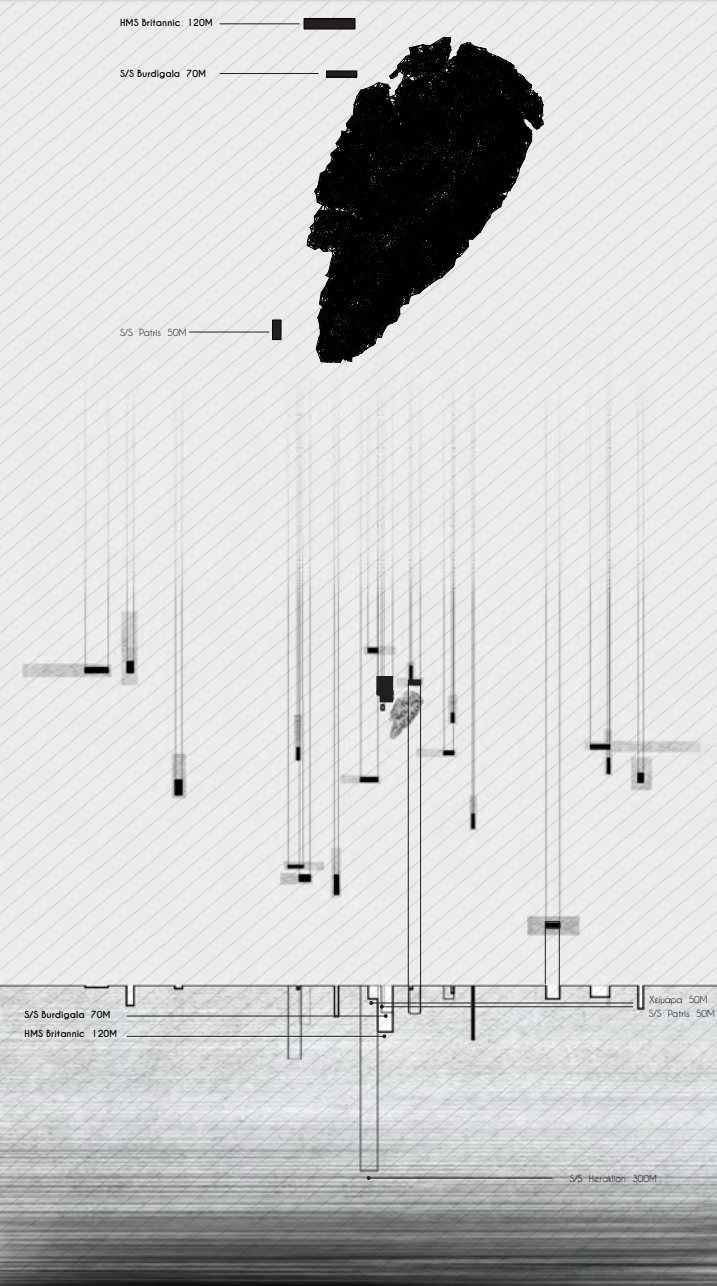
SHIPWRECKS MAP

Ναυάγια

Χαμένα, κατεστραμμένα, βυθισμένα, τα ναυάγια ένα συναρπαστικό και προκλητικό παράθυρο στη μελέτη και παρουσίαση του παρελθόντος μας, απομεινάρια της οργής της φύσης και του πολέμου...

Οι άνθρωποι, τα πλοία και ο ωκεανός ήταν πάντα συνδεδεμένοι. Στον αρχαίο κόσμο, η θαλάσσια μεταφορά ήταν η ασφαλέστερη, ταχύτερη και οικονομικότερη μέθοδος μεταφοράς εμπορευμάτων, ανθρώπων και ιδεών από το ένα μέρος στο άλλο. Ωστόσο σε έναν τόπο αδυσώπητο όπως αυτόν του ωκεανού πολλές ιδέες, πολλά ταξίδια και πολλά όνειρα κατέληξαν απλώς ένα ναυάγιο.

Πλέον ως αξιοθέατα, φανερά μυστήρια του βυθού, μαγνητίζουν ερασιτέχνες δύτες, υποβρύχιους αρχαιολόγους, αλλά και απλούς ανθρώπους. Υπάρχει μια γοητεία άλλωστε στα μυστήρια του βυθού, άλλοτε ένα εμβληματικό ανθρωπινό κατασκεύασμα να έχει παραμείνει ανενόχλητο για δεκαετίες - ίσως και αιώνες, η εικόνα αυτή του παρελθόντος σε αντίθεση με αυτή της ολέθριας του παρόντος, που τελικά κάθε άλλο παρά θλίψη προκαλεί στο θέαμα της, ένα ανθρωπινό κατασκεύασμα που τόσο αρμονικά η φύση προσπαθεί να αφομοιώσει.

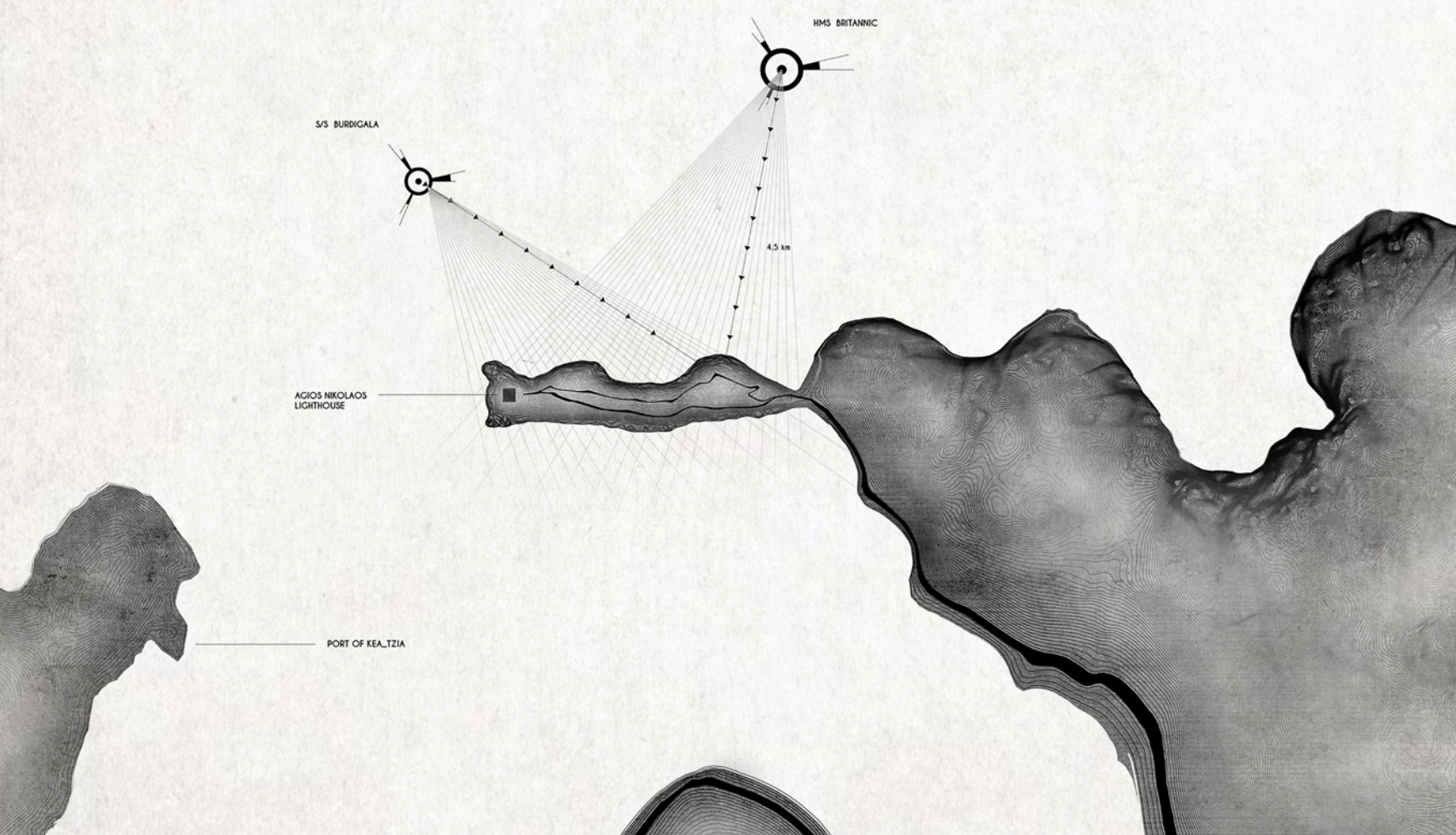

Οι αλληλοεπικαλυπτόμενες γραμμές μεταξύ των ανατριχιαστικών και των θαυμάσιων ναυαγίων είναι τραγικά όμορφα σύμβολα δεκαετιών (ή και αιώνων) παλαιότερων χρόνων. Είτε είναι βυθισμένα κάτω από το νερό είτε είναι κρυμμένα κατά μήκος μιας ακτής, έχουν έναν τρόπο να καταλάβουν τη φαντασία μας.

Οι ελληνικές θάλασσες είναι μία πολυσύχναστη οδός διέλευσης μεγάλου αριθμού πλοίων. Χιλιάδες νησιά και νησίδες υπάρχουν σ' αυτές, τα βάθη των οποίων είναι μεγάλα και οι ακτές απότομες. Έτσι, για τα πλοία που ταξιδεύουν στο Αιγαίο, το Ιόνιο, το Κρητικό και τα άλλα ελληνικά πελάγη, ελλοχεύουν πολλοί κίνδυνοι. Τα ναυάγια στις ελληνικές θάλασσες, από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι σήμερα, είναι χιλιάδες, πολλά από τα οποία δεν τα γνωρίζουμε καν.

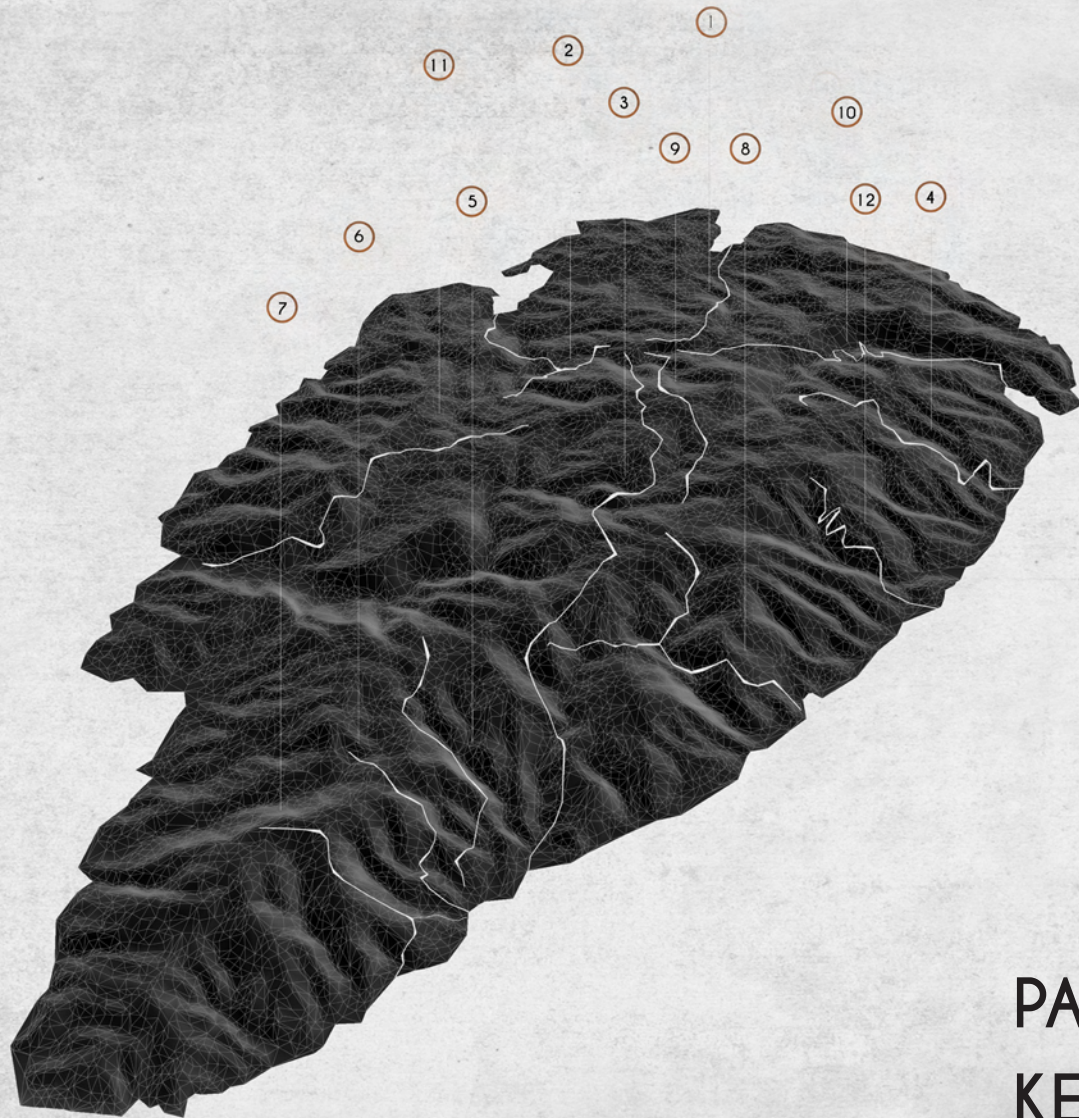
Άλλα ξεβρασμένα σε παραλίες, άλλα σε όρμους, άλλα βυθισμένα στα νερά της. Εντυπωσιακά τοπία αναδεικνύονται καθώς η Φύση μπλέκεται αρμονικά με τις δημιουργίες του ανθρώπου.

Ένα είναι σίγουρο όπως πολλά από τα πλεονεκτήματα της Ελλάδας είναι ιδιαίτερα παραμελημένο και δεν έχει δοθεί η κατάλληλη σημασία παρόλο που αποτελεί μέρος της ιστορίας μας και εκατοντάδες δύτες επισκέπτονται κάθε χρόνο την χώρα μας για να επισκεφτούν κάποια από τα σημαντικότερα ναυάγια που αυτή διαθέτει.

Τόσο ο Βρετανικός, το μεγαλύτερο υπερωκεάνιο της γραμής του Βορείου Ατλαντικού, αδελφό πλοίο του Τιτανικού, όσο και το μεταγωγικό Μπουρντιγκάλα, αποτελούν δύο από τα σημαντικότερα ναυάγια που έχουν βυθιστεί στο Αιγαίο. Ναυάγησαν το Νοέμβρη του 1916 με διαφορά μόλις μιας εβδομάδας, περίπου στο ίδιο σημείο, στα ανοιχτά του καναλιού της Κέας.

Αιτία αποτέλεσε πρόσκρουση σε νάρκη - και τα δύο ναυάγια χρεώνονται στη δράση του γερμανικού υποβρυχίου «U-73». Σήμερα, μια απόσταση δύο μιλίων χωρίζει τα κουφάρια τους, που αναπαύονται στο βυθό εδώ και 102 χρόνια.

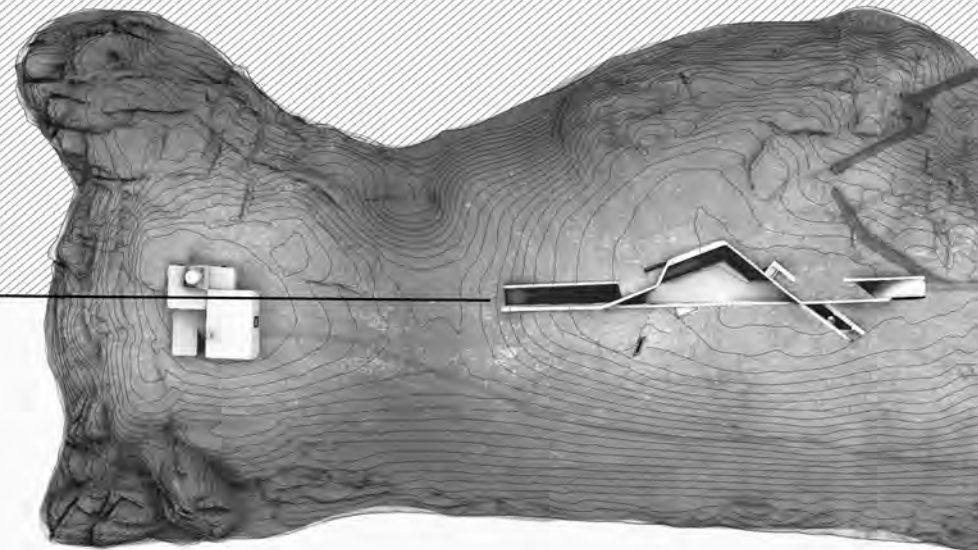
PATHWAYS
KEA

Κέα - Το νησί των Νυμφών του Νερού

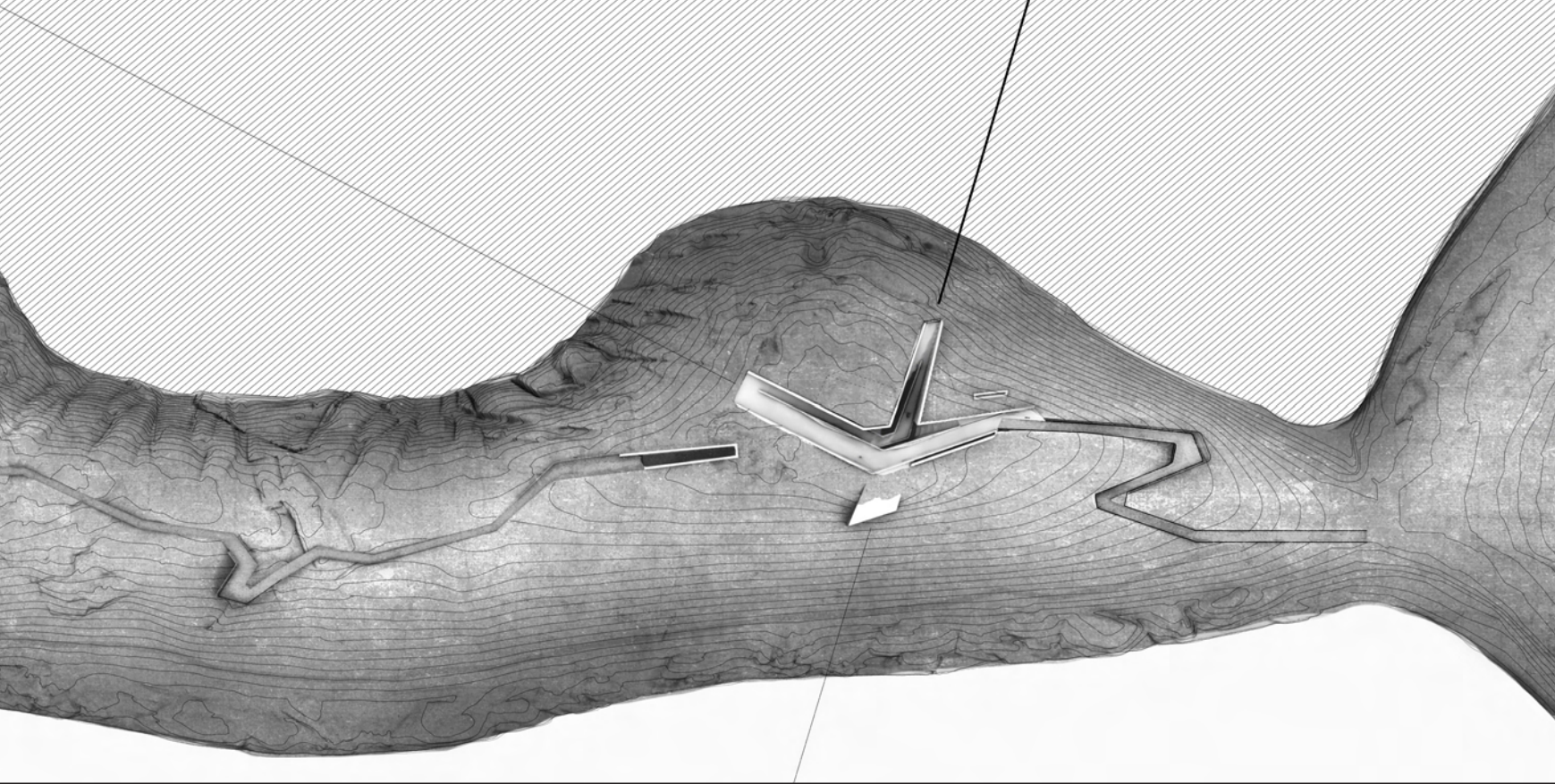
Κέα, είναι ένα νησί που γεμάτο από μύθους και ιστορία, κατοικήθηκε για πρώτη φορά από τις Νυμφές του Νερού που διατήρησαν το νησί γόνιμο με άφθονο πράσινο. Ένα νησί με διαφοροποιημένη ομορφιά, παρθένες παραλίες, μυστηριώδεις όρμους, καταπράσινες κοιλάδες με ελαιώνες και αμπελώνες, κόκκινες κεραμοσκεπές, τοξωτά περάσματα, ανεμόμυλοι, διάσπαρτα αγροτικά χωριά με παραδοσιακές κατοικίες, μοναστήρια, ξωκλήσια πάνω στα βράχια, μεσαιωνικά λιθόστρωτα μονοπάτια και μυθικές πηγές, ήσυχους λόφους που δημιουργούν την μοναδική εικόνα του νησιού.

Ωστόσο, η ενδιαφέρουσα πλευρά της φυσικής ομορφιάς της Κέας είναι κρυμμένη τα μεσαιωνικά της μονοπάτια που συνδέουν τις αρχαίες τέσσερις πόλεις της Ιουλίδας, του Κορησού, της Πόησας και της Καρθέας. Η Κέα είναι ένας παράδεισος για τους περιπατητές καθώς διαθέτει ένα δίκτυο μονοπατιών, συνολικού μήκους 81 χλμ., με αρκετά από αυτά να είναι λιθόστρωτα.

SITE PLAN

Σημείο τοποθέτησης, η χερσόνησος που φιλοξενεί το πρώτο φάρο που άναψε στις Κυκλάδες. Βασικά χαρακτηριστικά της, η νοητή οπτική επαφή με τα δύο ναυάγια καθώς και η δημιουργία ενός φυσικού ορίου που διαχωρίζει την άγρια με την γαλήνια μορφή της θάλασσας. Η παρέμβαση σε αυτή ακολούθησε την μορφή μονοπατιού με τις βασικές χαράξεις να προκύπτουν από τα νοητά διανύσματα προς τα δύο ναυάγια και τον Φάρο. Οι φυσικές συνθήκες που επικρατούν, ήρεμες από την νότια ενώ άγριες από την βόρεια πλευρά, μέσω των μεταβαλλόμενων διαδικασιών της θάλασσας, του ανέμου και του φυσικού φωτός, θέτουν την παρέμβαση σε ένα συνεχή διάλογο με αυτά.

Δύο ναυάγια κι ένας τόπος αποτελούν το έναυσμα για μια σειρά σκέψεων και αναζητήσεων που καταλήγουν σε μια χωρική επέμβαση, έναν χώρο ανάμνησης και περισυλλογής, σε μία επέμβαση-σχόλιο στον τόπο και στον χρόνο.

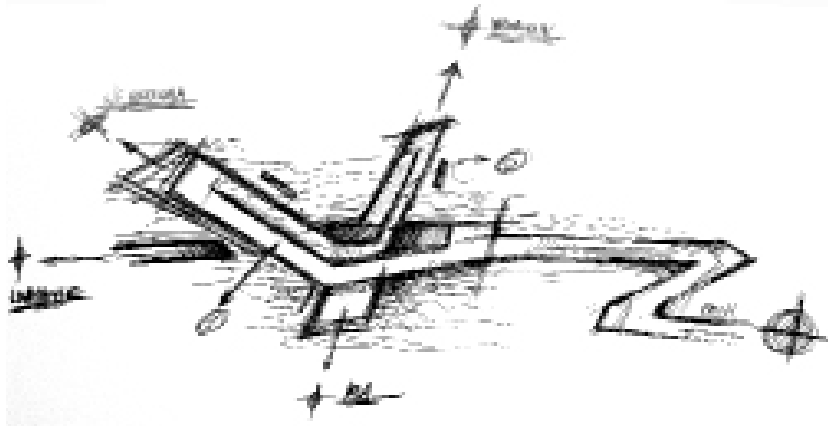
Έτσι η επέμβαση εκτυλίσσεται με την μορφή μιας πορείας, μιας συνεχούς ροικής εμπειρίας, όπου, η αέναη προσπάθεια της φύσης να εναρμονιστεί με τα ανθρωπογενή στοιχεία αποδίδεται μέσω του υποσκάφου της παρέμβασης. Εμπνέεται σαφώς και από την έννοια των πλοίων (**σκάφος < αρχαία ελληνική σκάφος < σκάπτω**) όσο και από την κατάληξη τους (θαμμένα στον βυθό της θάλασσας).

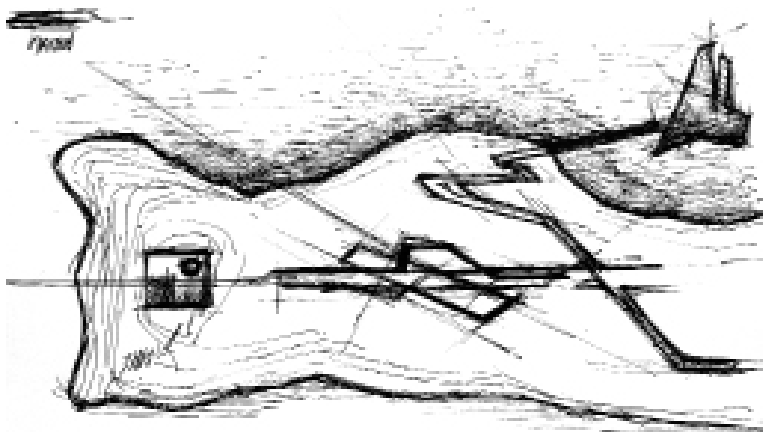
1. Ακολουθεί την μορφή τους, εμποντας από την λέξη **ναυς** με γενική **νηός ή νεώς**, που σημαίνει **πλοίο και αγνυμι** και έχει την έννοια σπάζω, θρυμματίζω, κομματιάζω. Το ναυάγιο, δηλαδή, είναι το κομματιασμένο, θρυμματισμένο, πλοίο.

Η παραπάνω προσέγγιση ήταν αυτή που θέλησα να ακολουθήσω και σχεδιαστικά, πως δηλαδή τα θρυμματισμένα κομμάτια του πλοίου αποτελούσαν κάποτε ενιαίο κομμάτι και πλέον ενώνονται με μια διαδρομή, όπου κατά την ένωση τους μέσω αυτής αντιλαμβανόμαστε την συνολική εικόνα και ιστορία του ναυαγίου και αντίστοιχα του τόπου παρέμβασης.

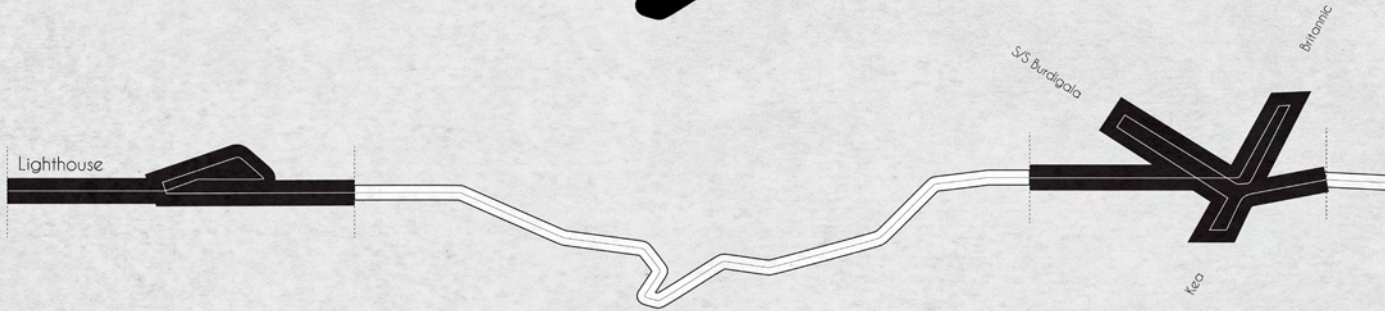
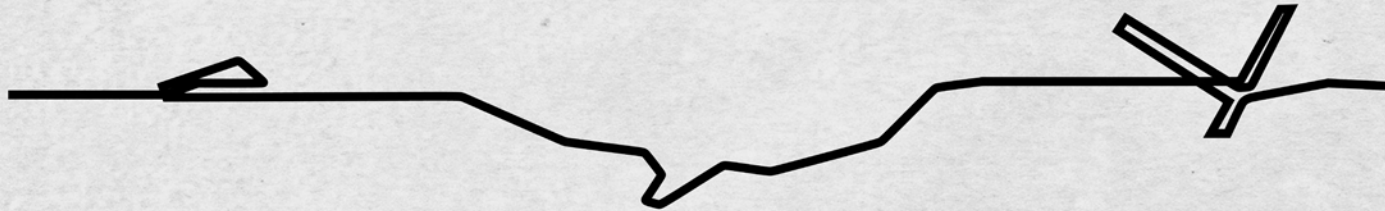

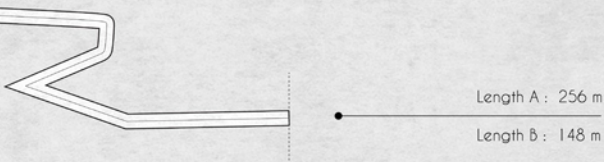
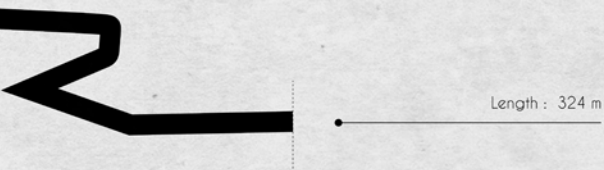
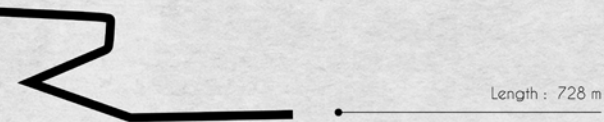
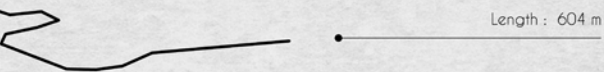

2. Εκμεταλλεύομενος τον σχεδιαστικό χαρακτήρα του υπόσκαφου και της διάσπαρτης μορφής της παρέμβασης επιχειρήσα να 'καδράρω' μέσω σχισμάτων και τομών στο ανάγλυφο τις βασικές οπτικές φυγές προς τα δύο ναυάγια και τον Φάρο, σε μια προσπάθεια να δημιουργήσω στον επισκέπτη συναισθήματα, καθώς και να του παρέχω πληροφορία προερχόμενα ως αποτέλεσμα τις μονομερούς και άμεσης προβολής τους, της συνολικής τους εικόνας, και των εναλλαγών μεταξύ αυτών.

3. Εξ αυτών, ο Φάρος αποτελεί τον αρχαιότερο των Κυκλάδων και την κατάληξη του μονοπατιού της παρέμβασης. Η κίνηση αυτή αποτελεί μια προσπάθεια ανάδειξης του και δημιουργίας ενός τελικού αισθηματός αισιοδοξίας. Ο φάρος, όμως, είναι και πνευματικός οδηγός, που εκπέμπει κάθε είδους φως. Το φως μέσα στο σκοτάδι. Που αμέσως παραπέμπει στο σωστό προσανατολισμό, στο στόχο, τον προσανατολισμό του ανθρώπου, την προσπάθειά του να ορίσει τη ζωή του, να ερμηνεύσει τα γεγονότα, να ανακαλύψει τον εαυτό του.

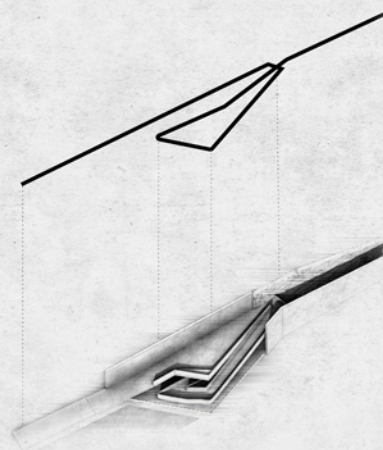
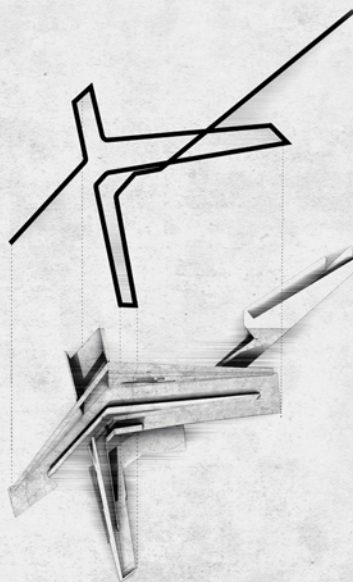

Η συγκεκριμένη διπλωματική προσπάθει να εναρμονιστεί σε ασυνήθιστο περιβάλλον και σε αυτό, να δημιουργήσει νέες εντάσεις, νέες χρήσεις και μια διαφορετική αντίληψη για το τι την περιβάλλει, από μέσα και έξω. Έτσι το έργο εξελίσσεται από ένα άγνωστο, άγριο, φυσικό τοπίο σε ένα αναγνωρίσιμο πλέον μονοπάτι, το 13ο της Κέας. Το όποιο σεβόμενο τα παραπάνω στοιχεία παράλληλα με την παρέμβαση σε αυτά, θέλει να αποτυπώσει την σχέση της συνάρτησης αλλά και άρνησης των ανθρωπογενών στοιχείων να εναρμονιστούν με την φύση χωρίς να την διακόπτουν αλλά συνυπάρχοντας με αυτή, όταν ταυτόχρονα τα ανθρωπογενή αυτά στοιχεία δεν έχουν χάσει την χρήση τους όπως αυτό συμβαίνει στην πλειοψηφία τέτοιων περιπτώσεων.

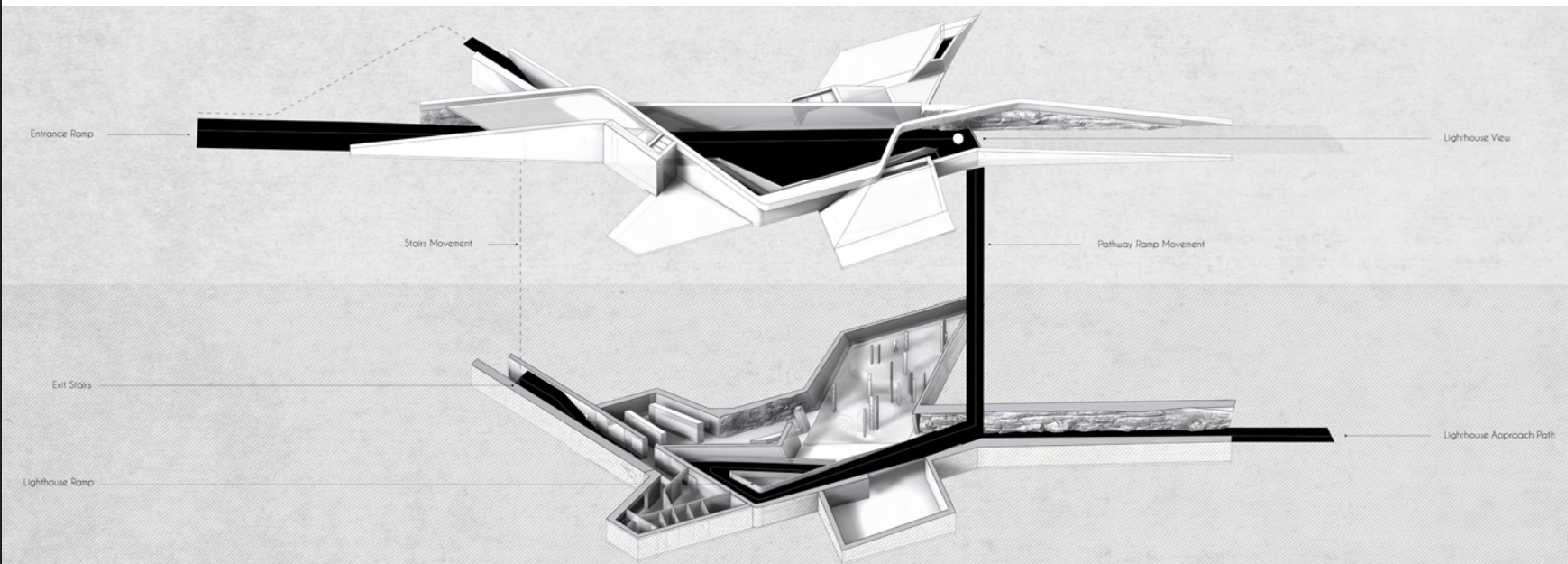
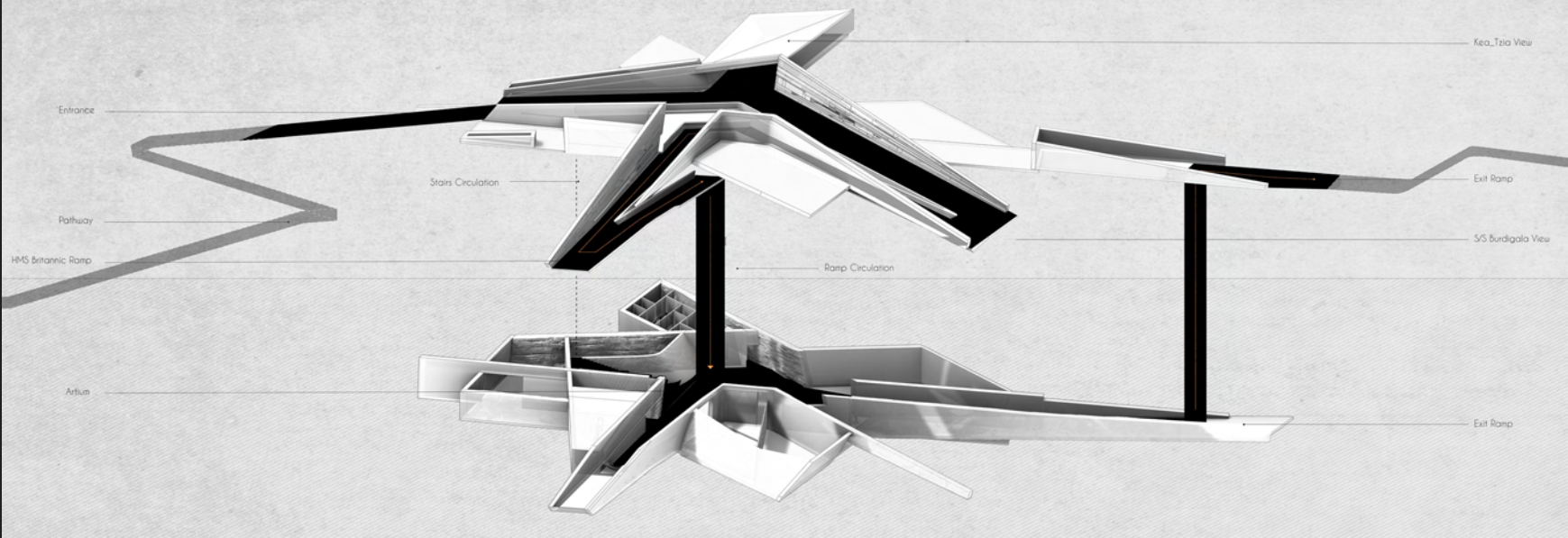
Με γνώμονα μια ήδη υπάρχουσα υποτυπώδη διαδρομή, 600 μέτρων, διαμορφώθηκε το τελικό μονοπάτι 700 περίπου μέτρων.

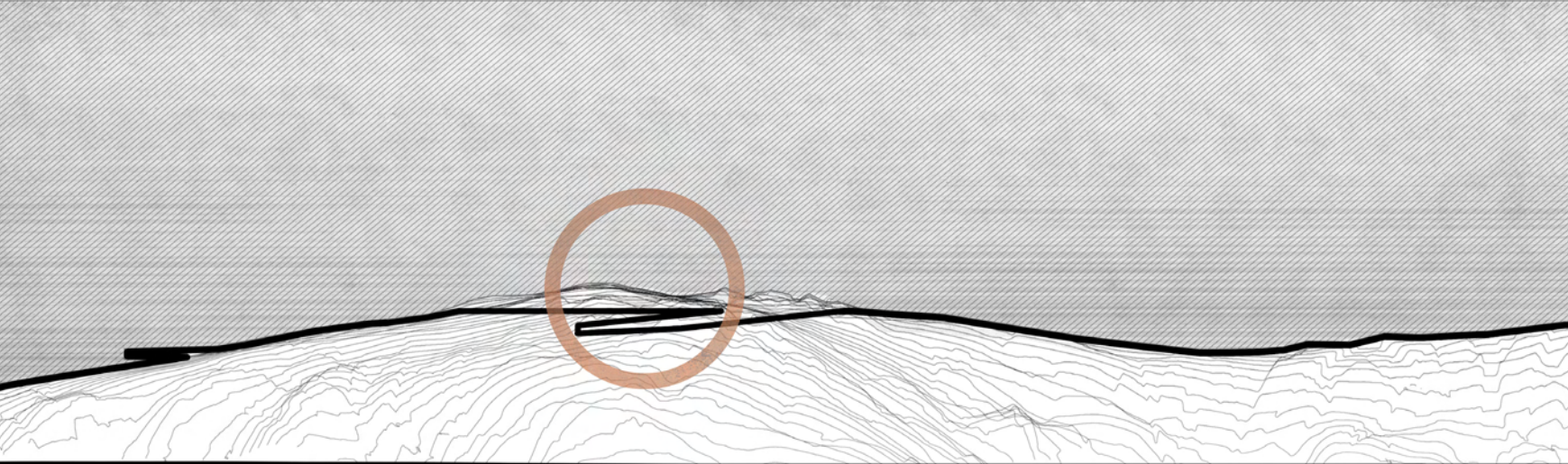
Στην επιμήκυνση αυτή της διαδρομής ρόλο έχουν οι προστιθέμενες κτηριακές δομές, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι αυτής, ενισχύοντας την ροή της. Αποφεύχθηκε η δημιουργία συμβατικών στάσιμων κτηρίων που θα παρέπεμπαν σε ένα "συμβατικό" μουσείο, καθώς στόχος μου ήταν η παροχή πληροφορίας για τα ναυάγια, ωστόσο μέσω της εμπειρικής προσέγγισης: μιας διαδρομής. Κατά την διάρκεια της οποίας ο επισκέπτης μπαίνει σε μια διαδικασία συνεχούς εναλλαγής ανάμεσα στην λήψη πληροφοριών και συναισθημάτων, παρέχοντας του έτσι μια διαδραστική αξιωματική εμπειρία.

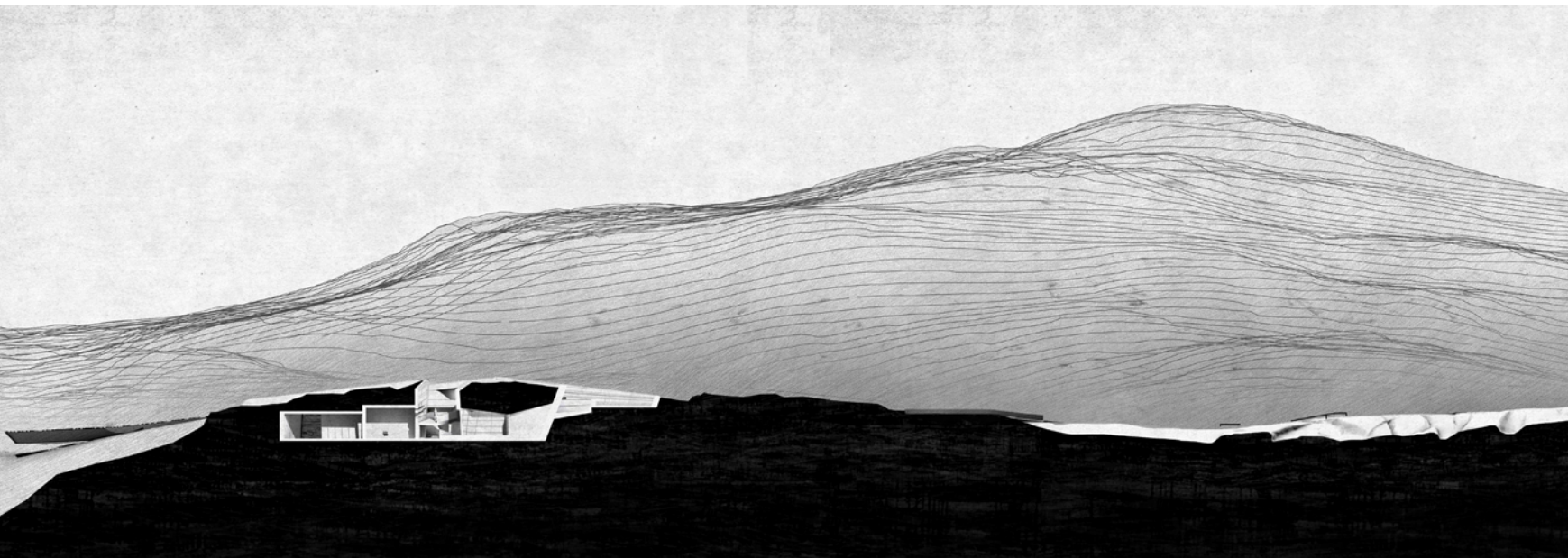
Διαγράμματα κύριας κίνησης μέσα στις δύο κτιριακές δομές. Η πορεία δεν διακόπτεται αλλά συνεχίζεται με την μορφή ραμπτών διατηρώντας μια διαρκή συνομιλία με την πλούσια σε φυσική ομορφία χερσόνησο.

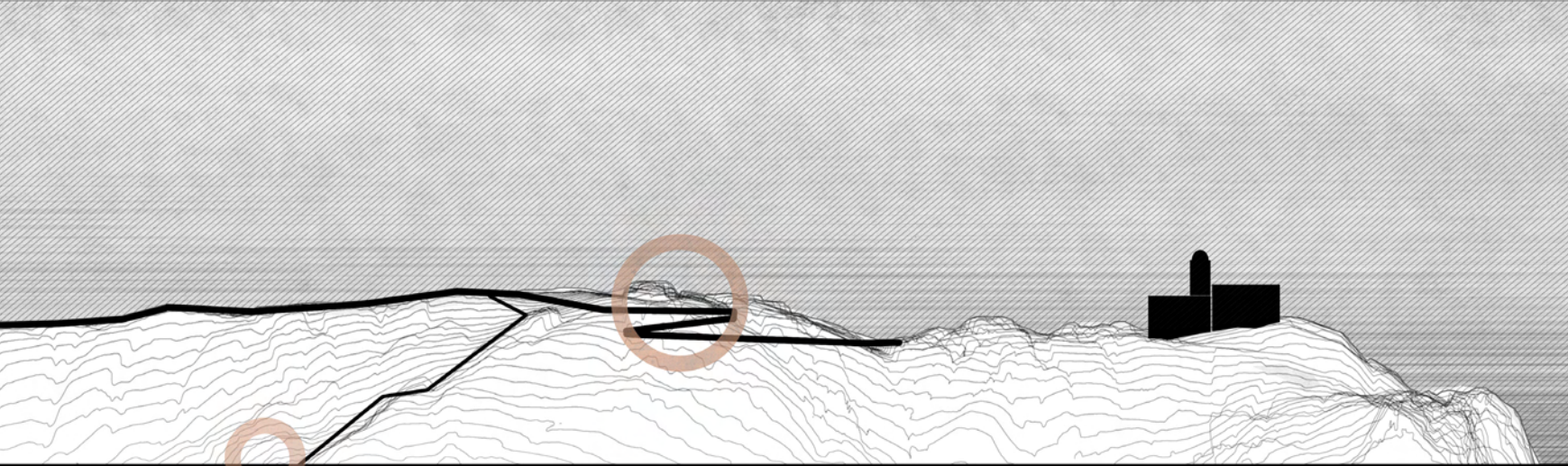
Η πορεία, διερχόμενη μέσα από τα κτίρια όπου υπαίθριοι και ημιυπαίθριοι χώροι αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό παρέχει ταυτόχρονα πληροφόρηση, πρόσβαση σε εκθέματα και εμπειρίες δίνοντας έναν διαφορετικό μουσειακό

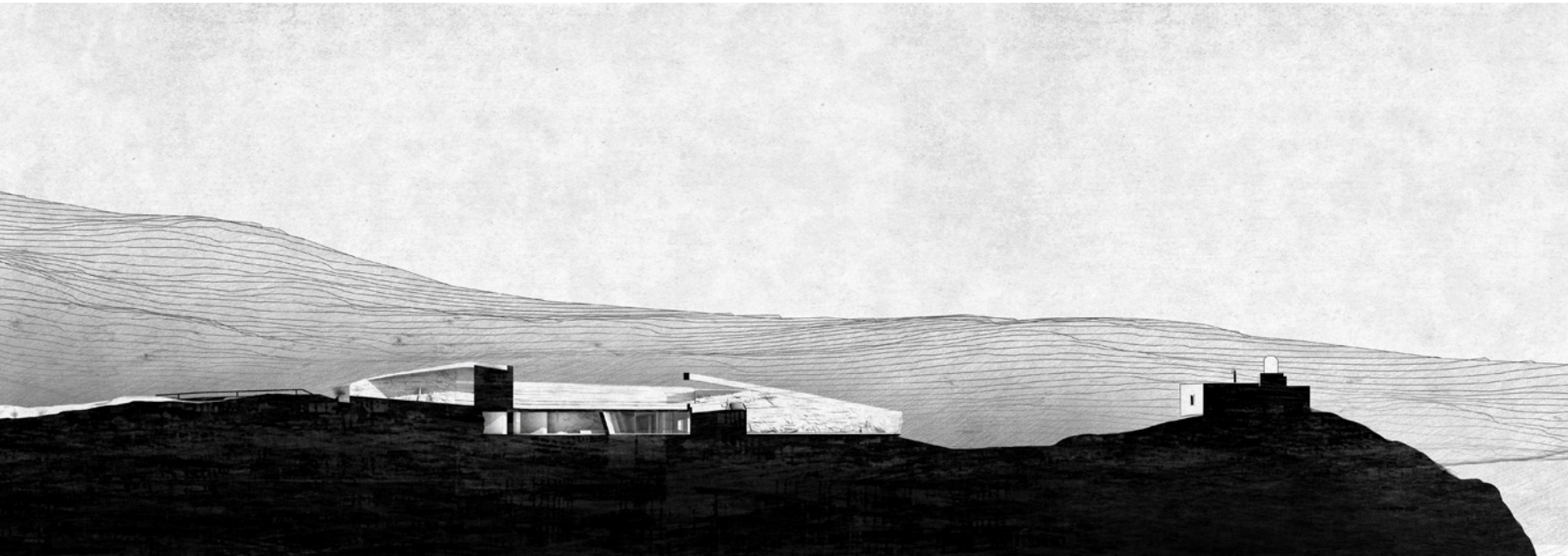

Σημεία Επέμβασης

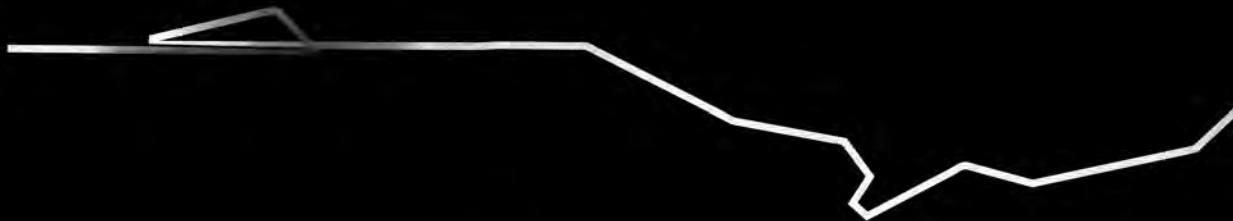

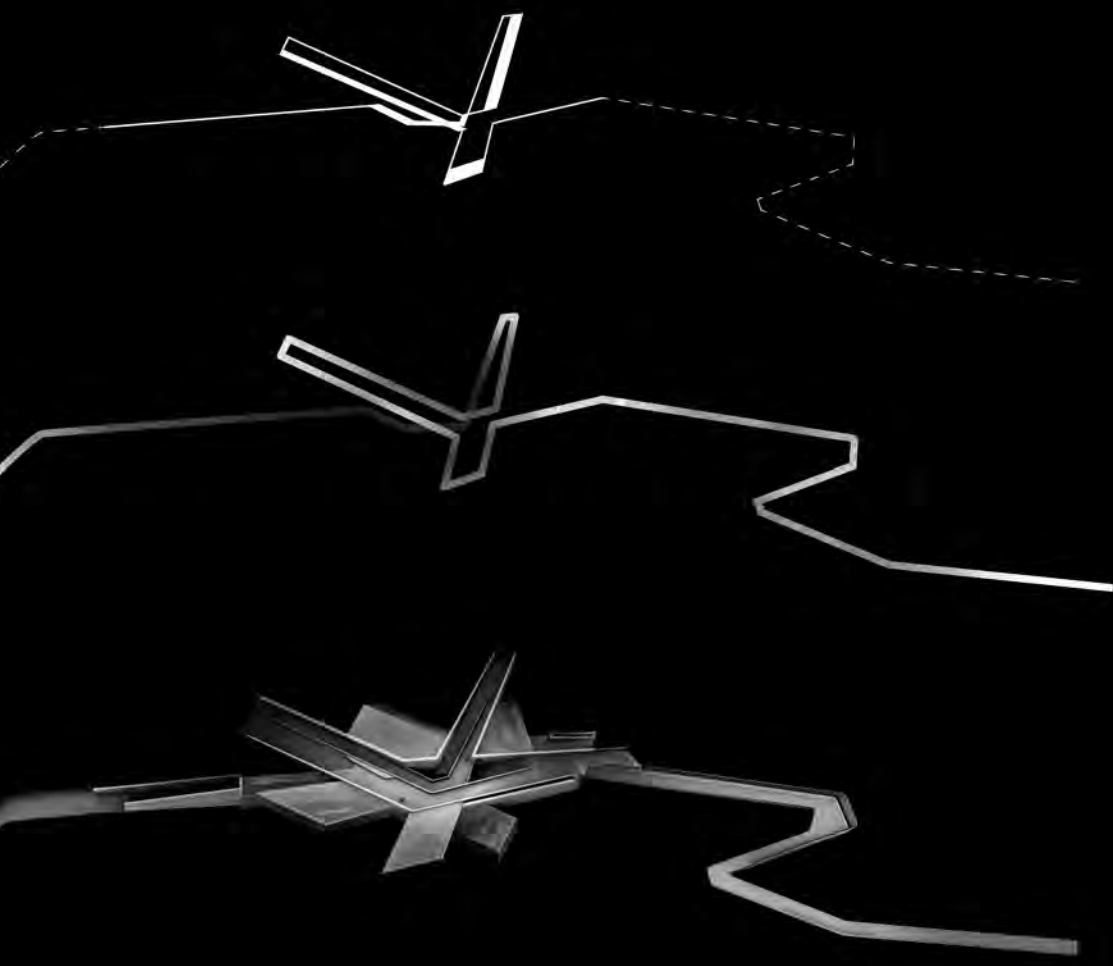

Γενική Τομή

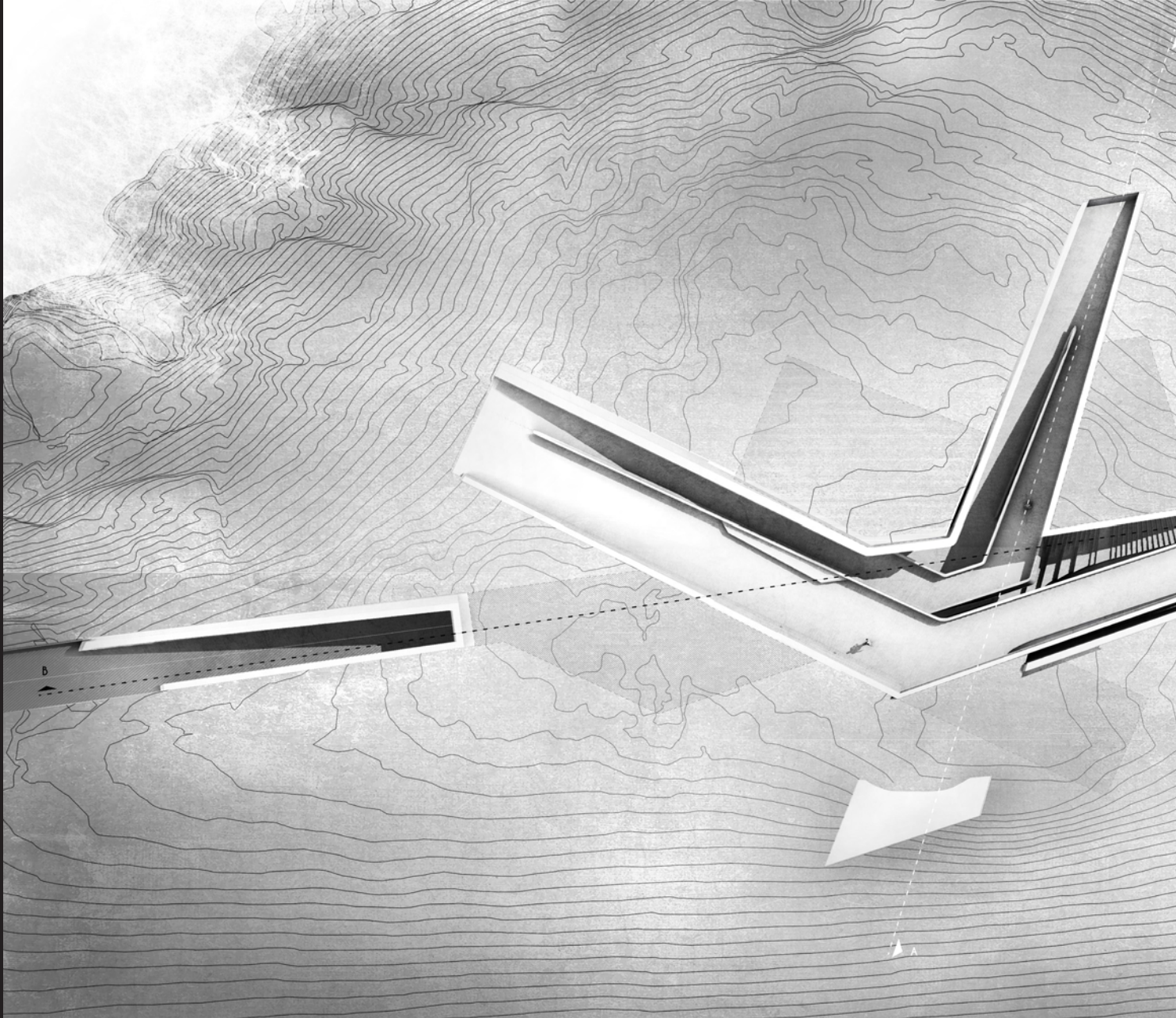
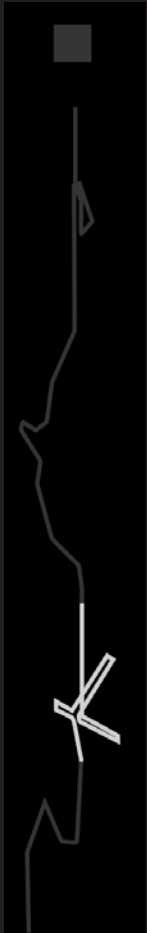

- Building Movement Line
- ..... Nature Pathway Line
- █ Points of interest - Exhibition Areas

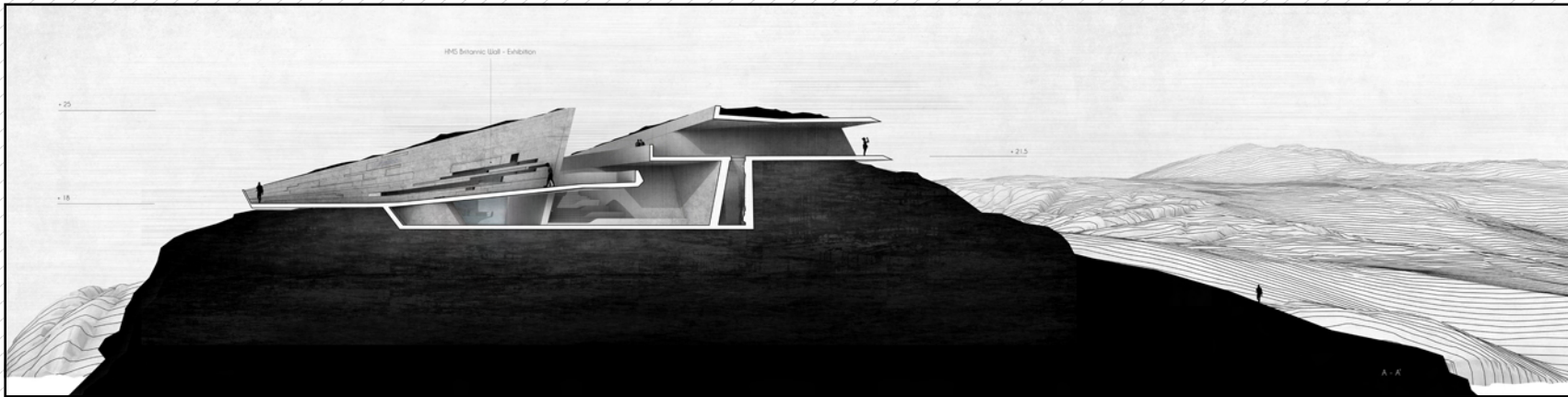

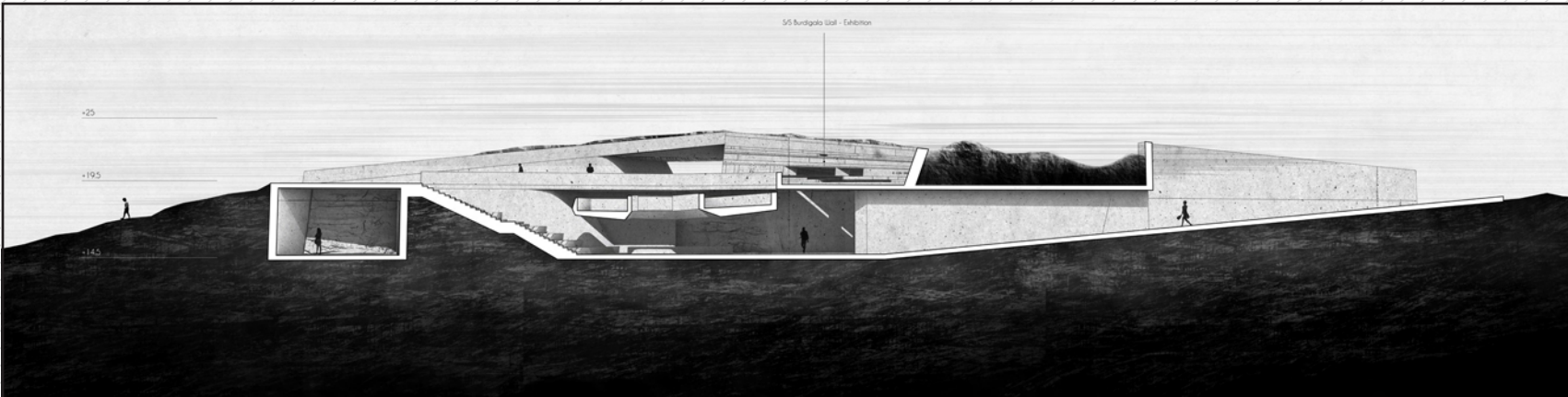
2. Πρώτη
Κτιριακή Δομή

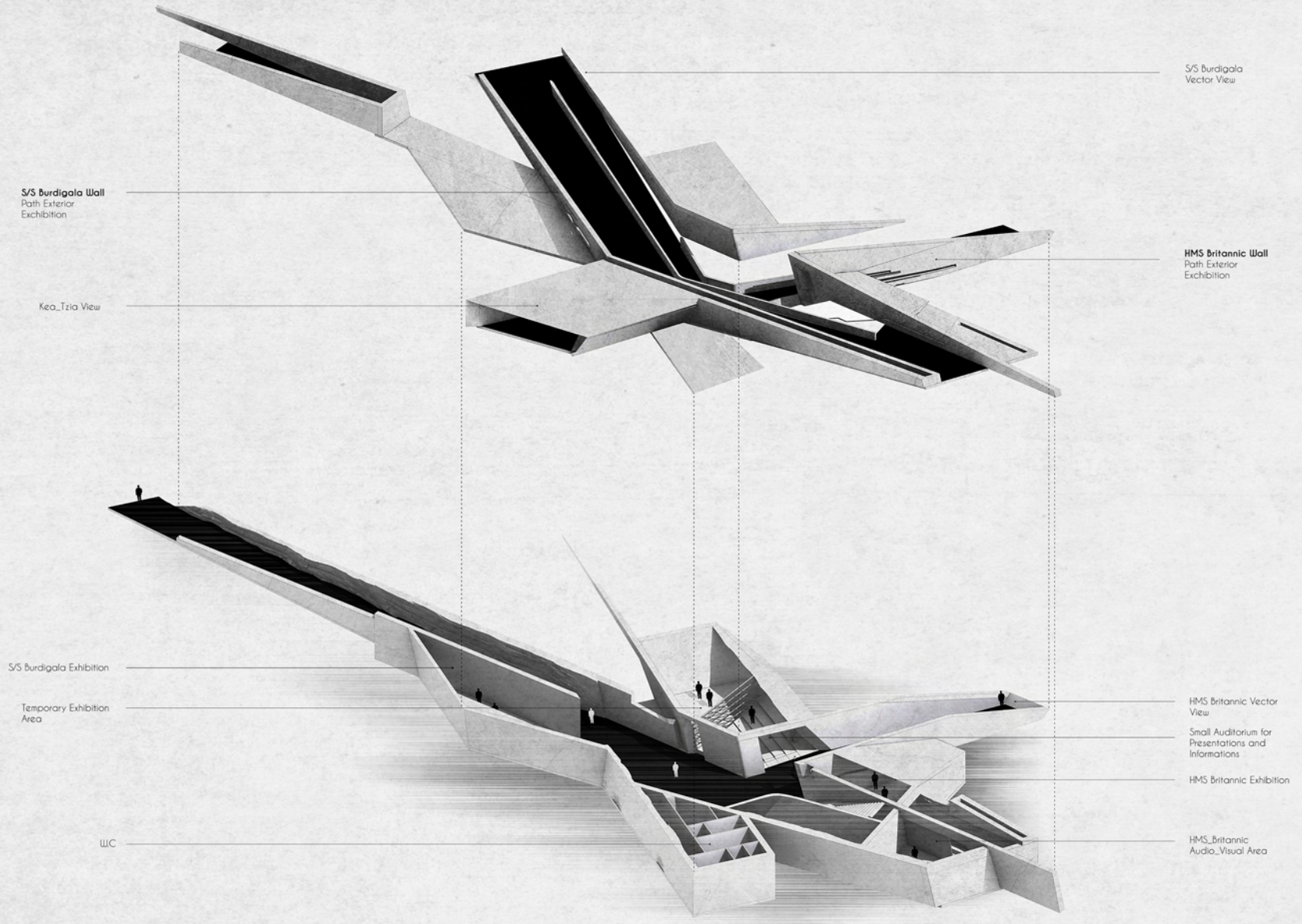

Τομή Α - Α

Τομή Β - Β

S/S Burdigala Wall
Path Exterior
Exhibition

Kea_Tzia View

S/S Burdigala
Vector View

HMS Britannic Wall
Path Exterior
Exhibition

S/S Burdigala Exhibition

Temporary Exhibition
Area

HMS Britannic Vector
View

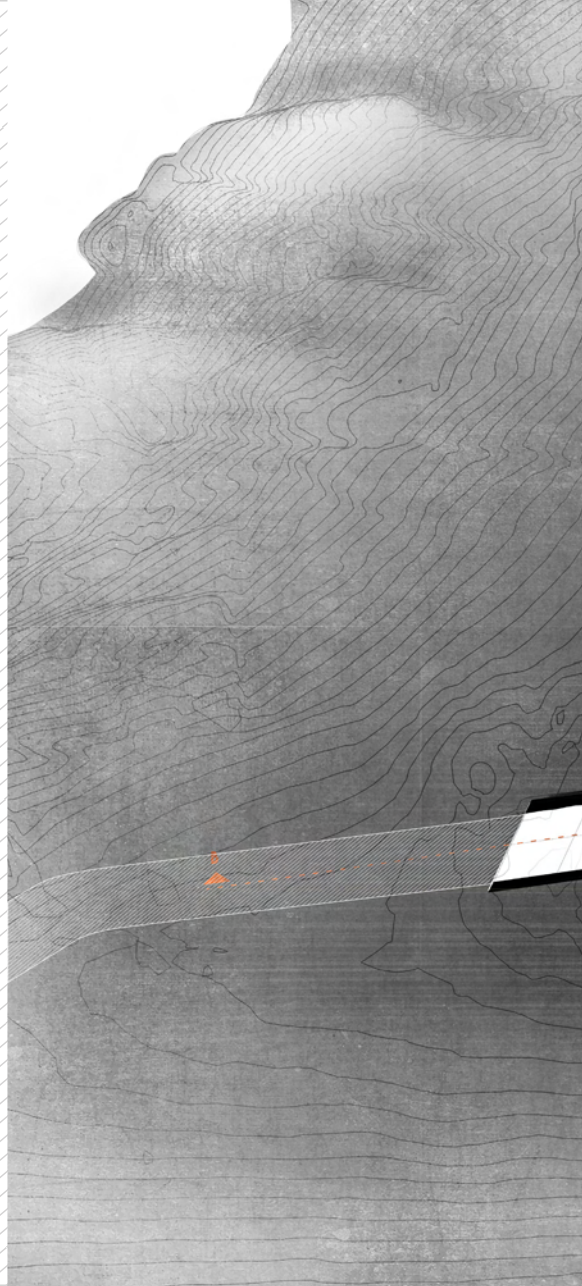
Small Auditorium for
Presentations and
Informations

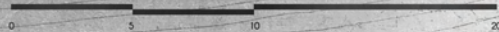
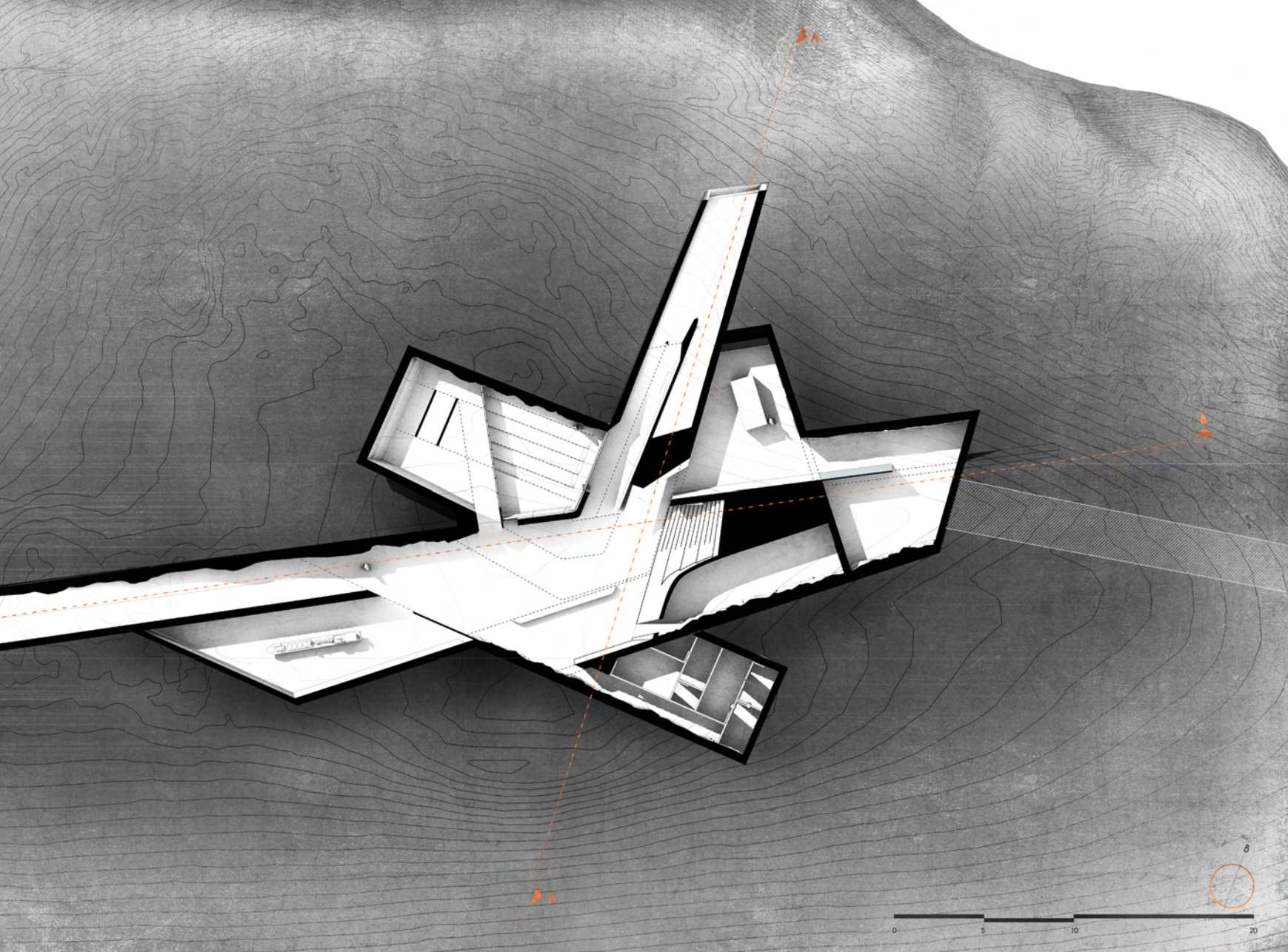
HMS Britannic Exhibition

WC

HMS_Britannic
Audio_Visual Area

TEMPORARY EXHIBITION

AUDITORIUM

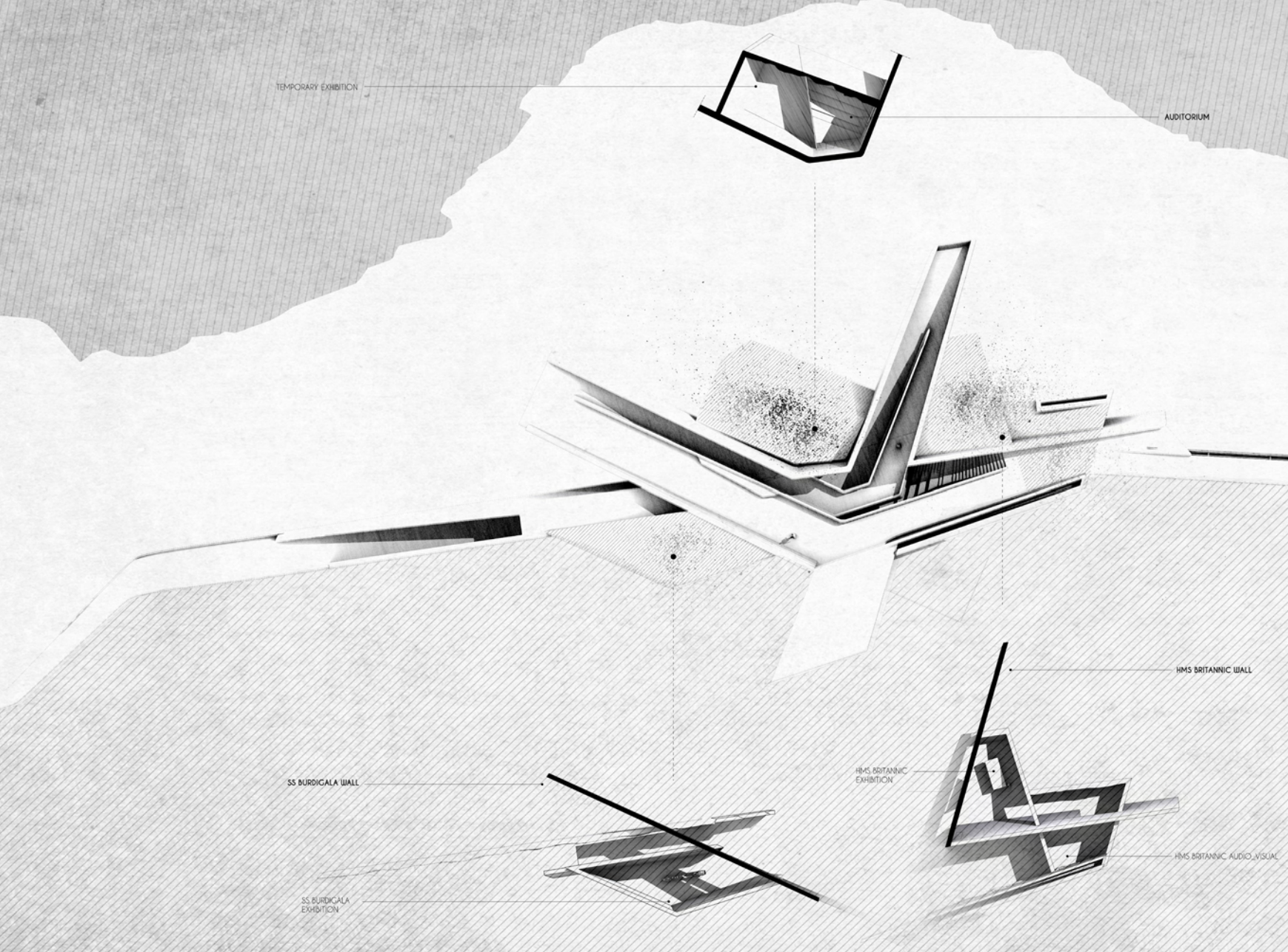
SS BURDIGALA WALL

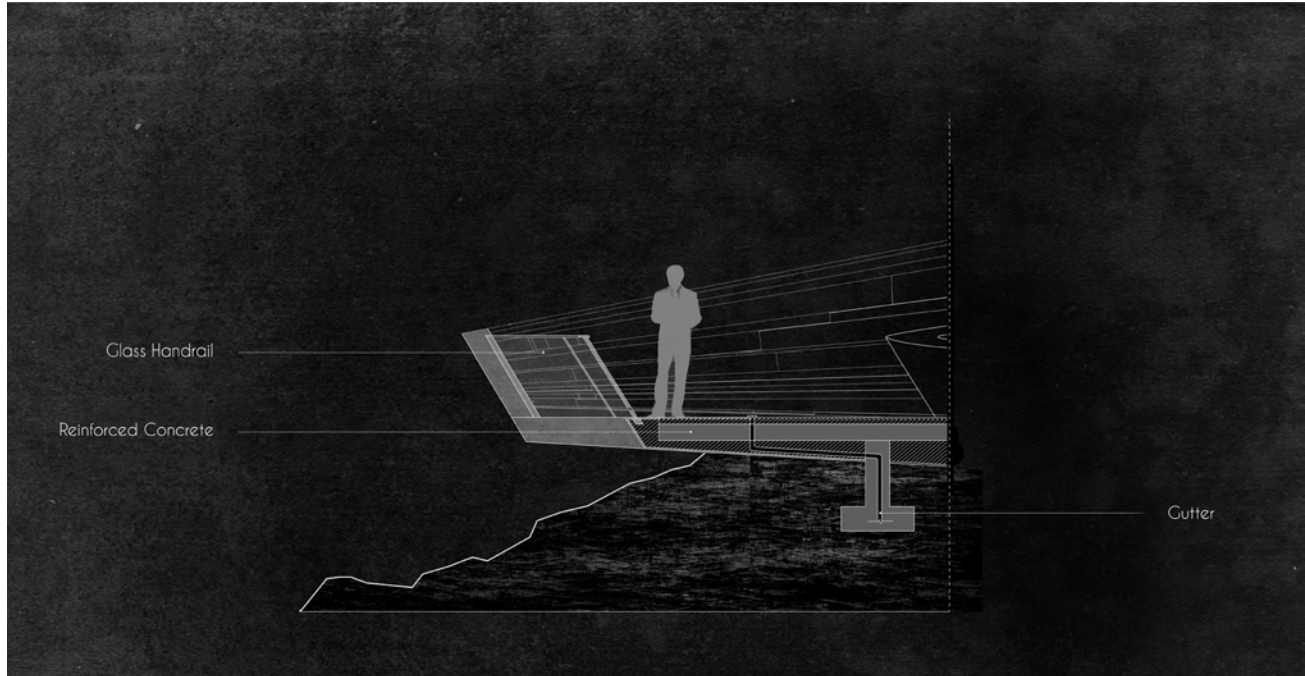
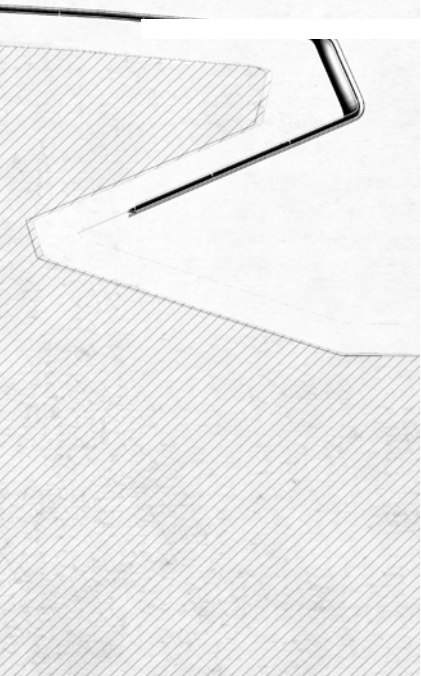
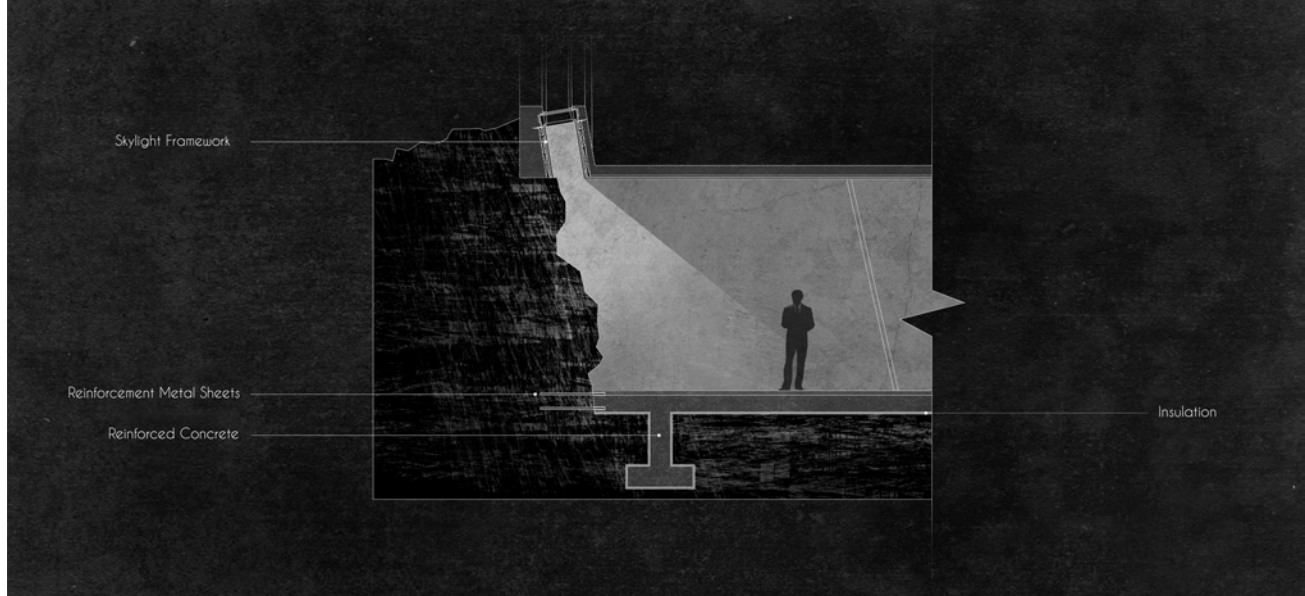
SS BURDIGALA
EXHIBITION

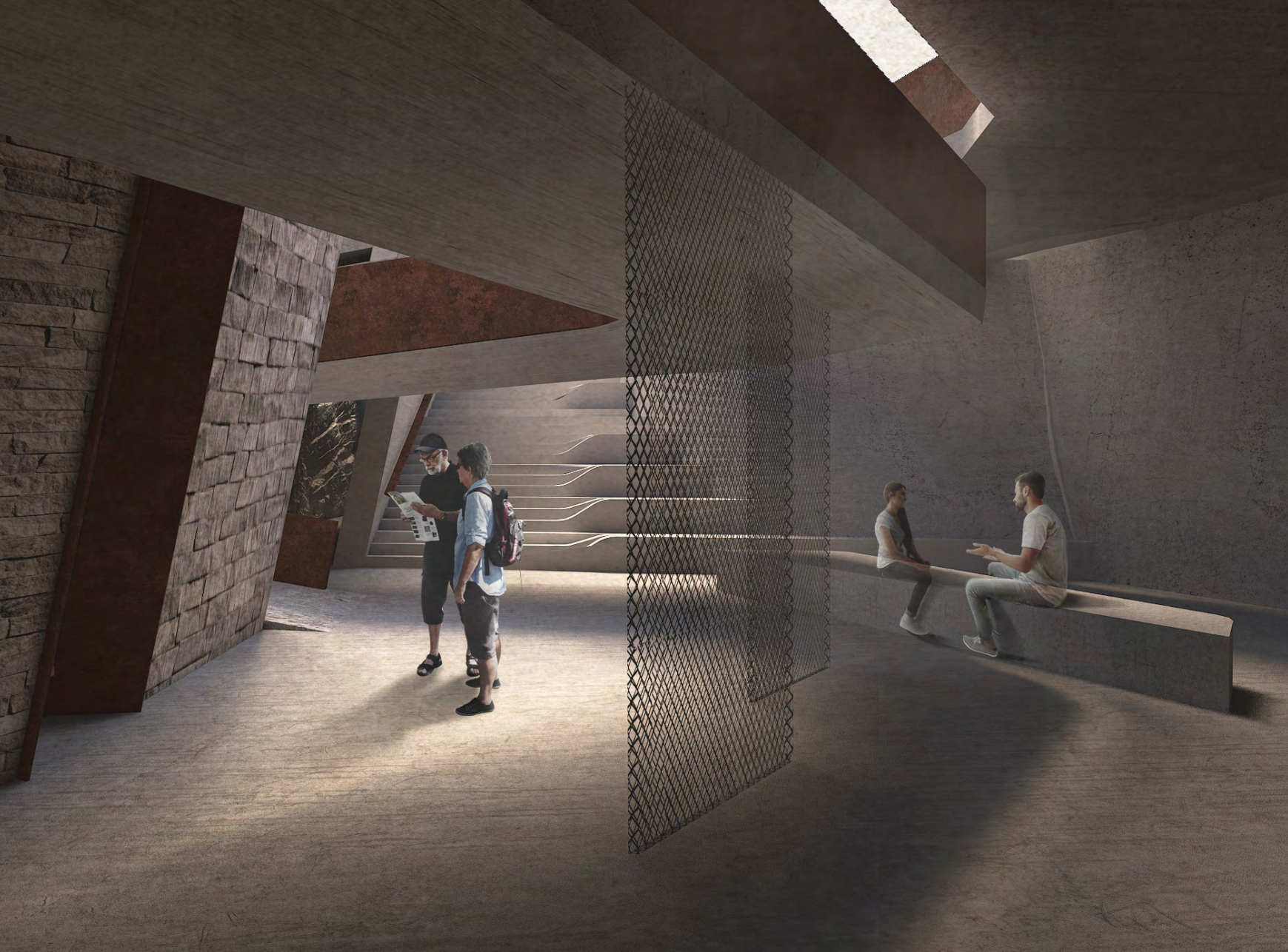
HMS BRITANNIC
EXHIBITION

HMS BRITANNIC WALL

HMS BRITANNIC AUDIO_VISUAL

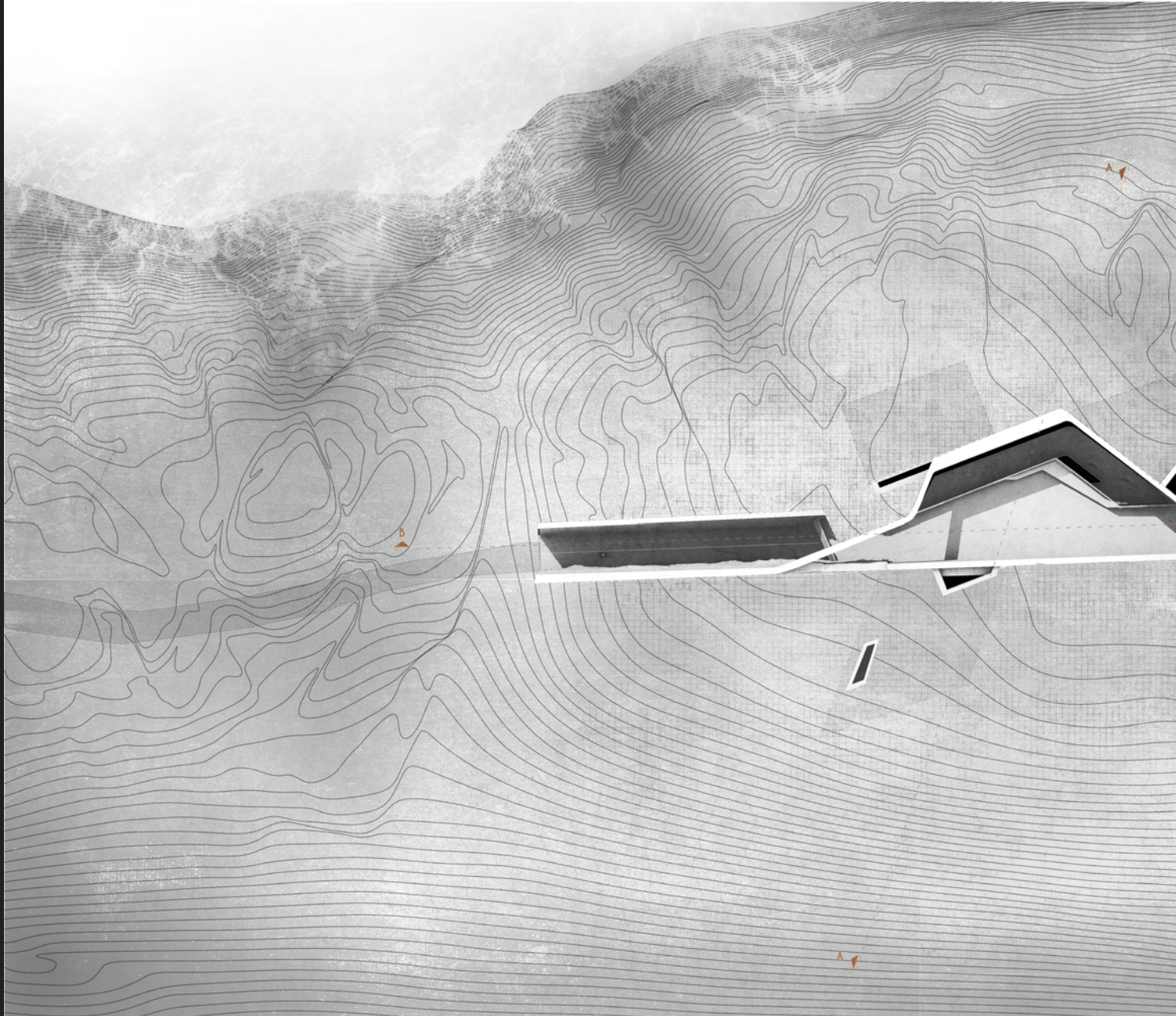

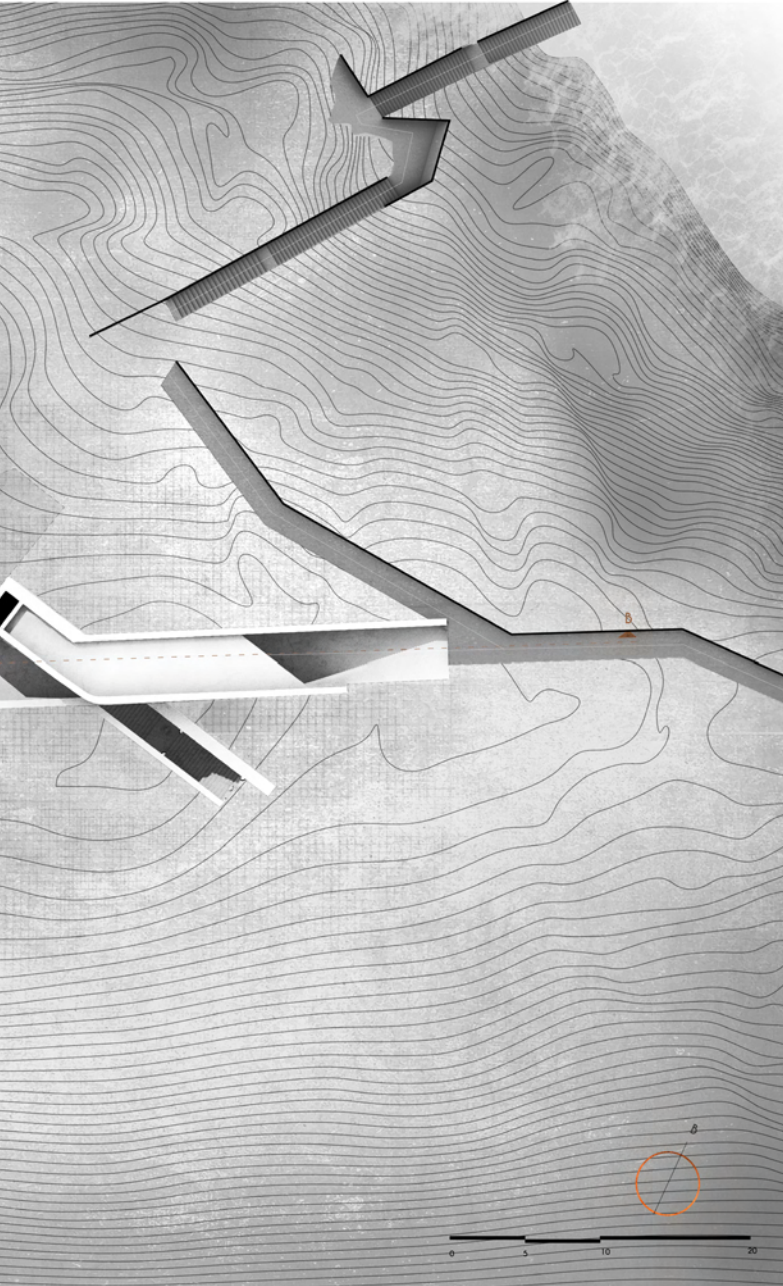

4. Δεύτερη
Κτιριακή Δομή

Γενική Κατοψη Δεύτερης Κτιριακής Δομής

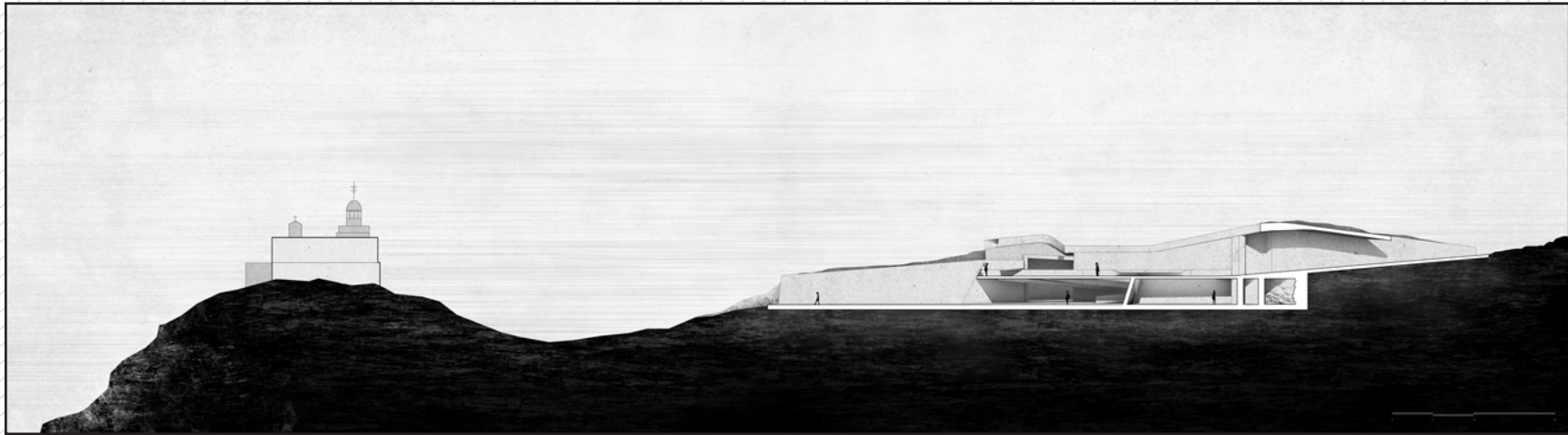

Τμήν Α - Α

Τμήν Β - Β

Lighthouse View

Exit Path to
Lighthouse

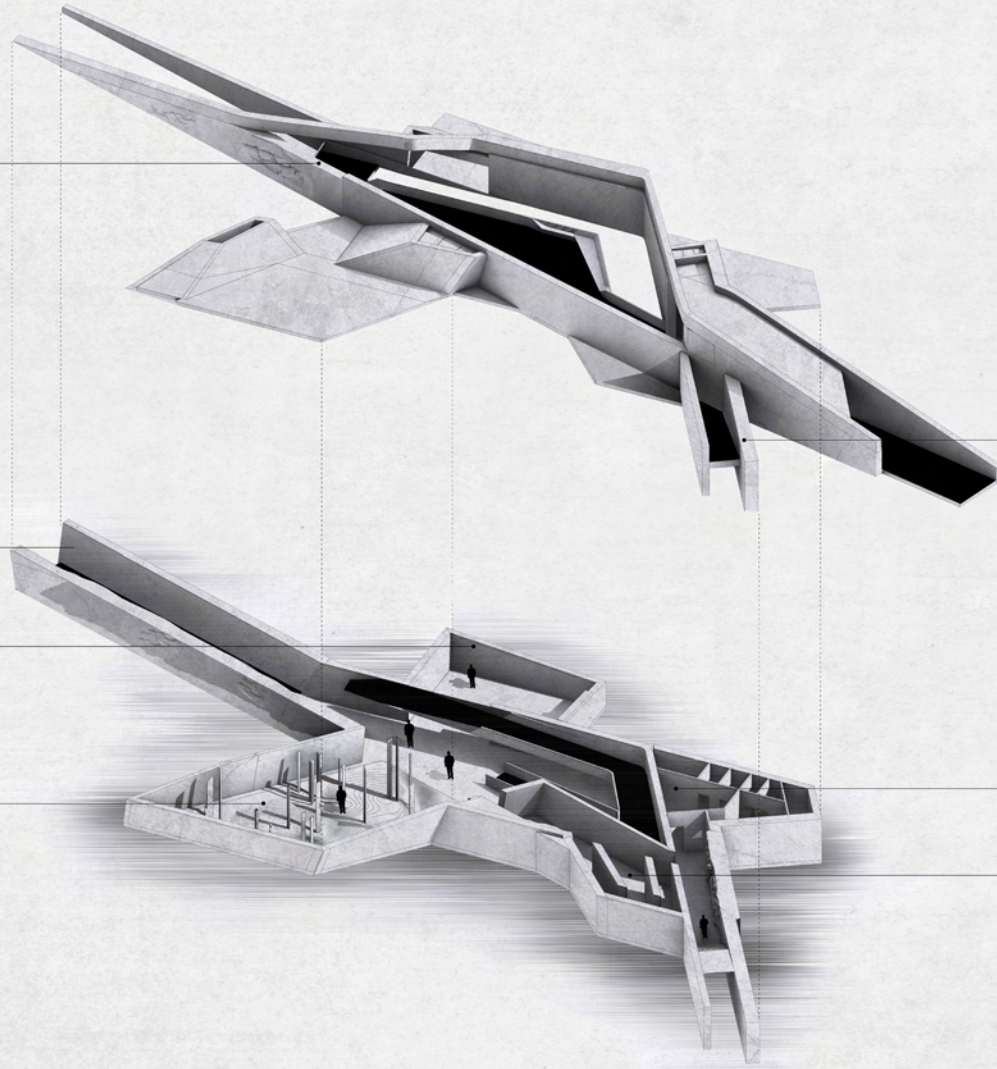
Audio-Visual Area

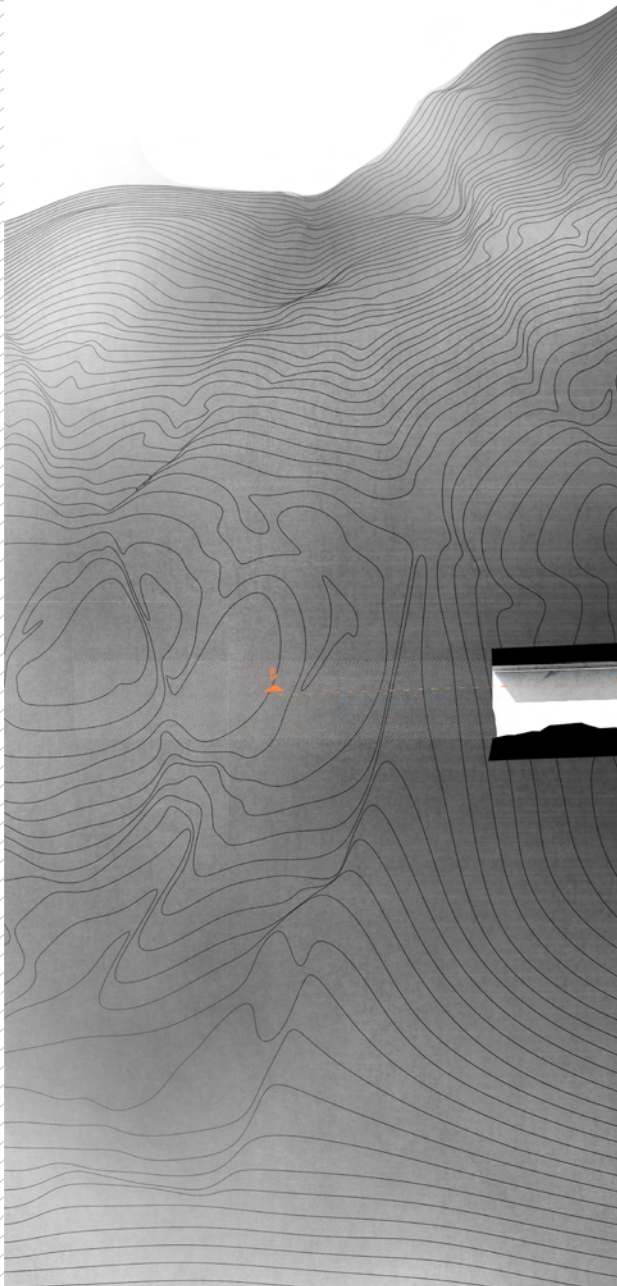
**Aegean Shipwrecks
exhibition**
Shipwrecks Depth
1:200

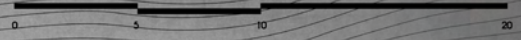
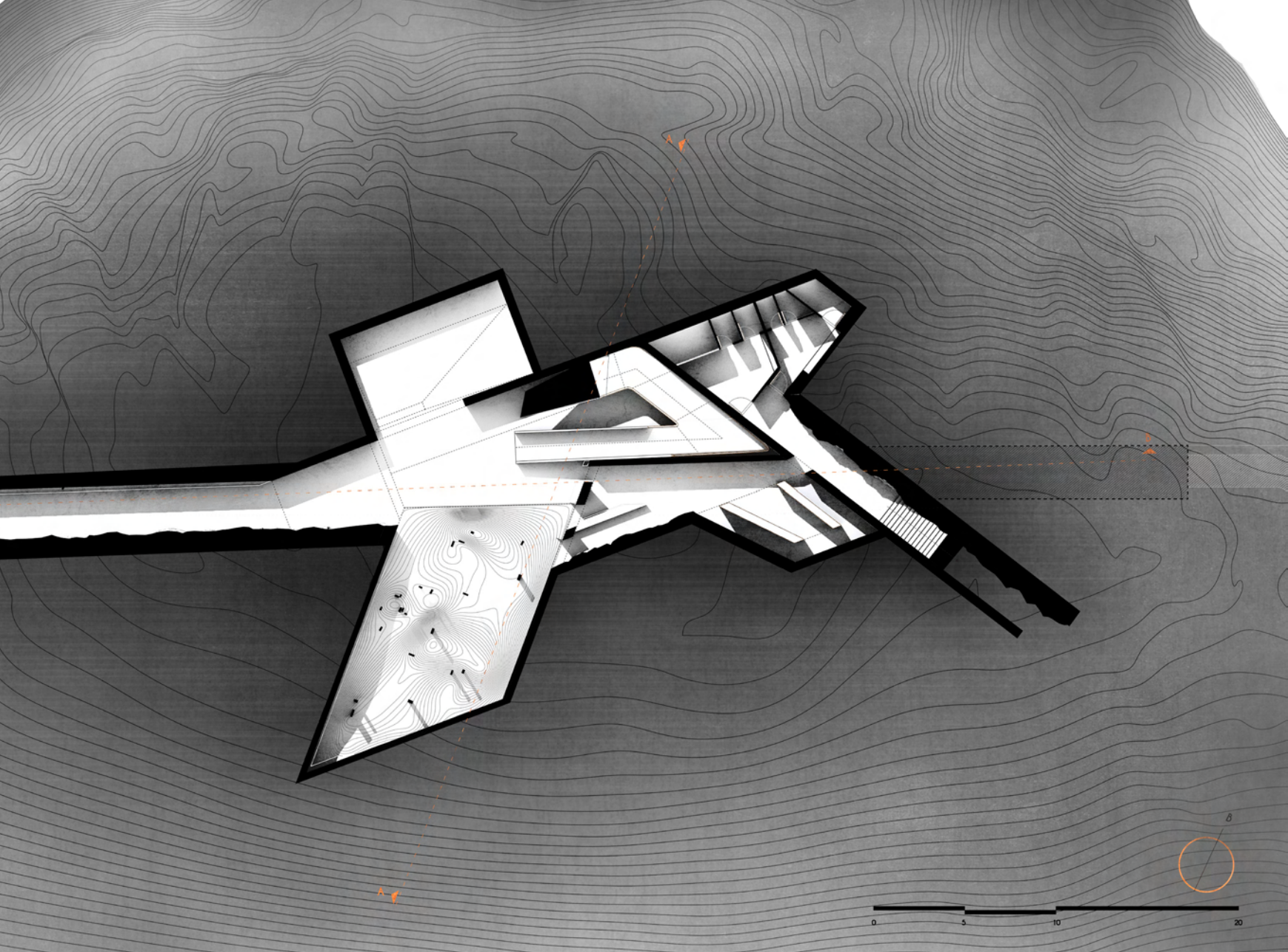
Exit Staircase

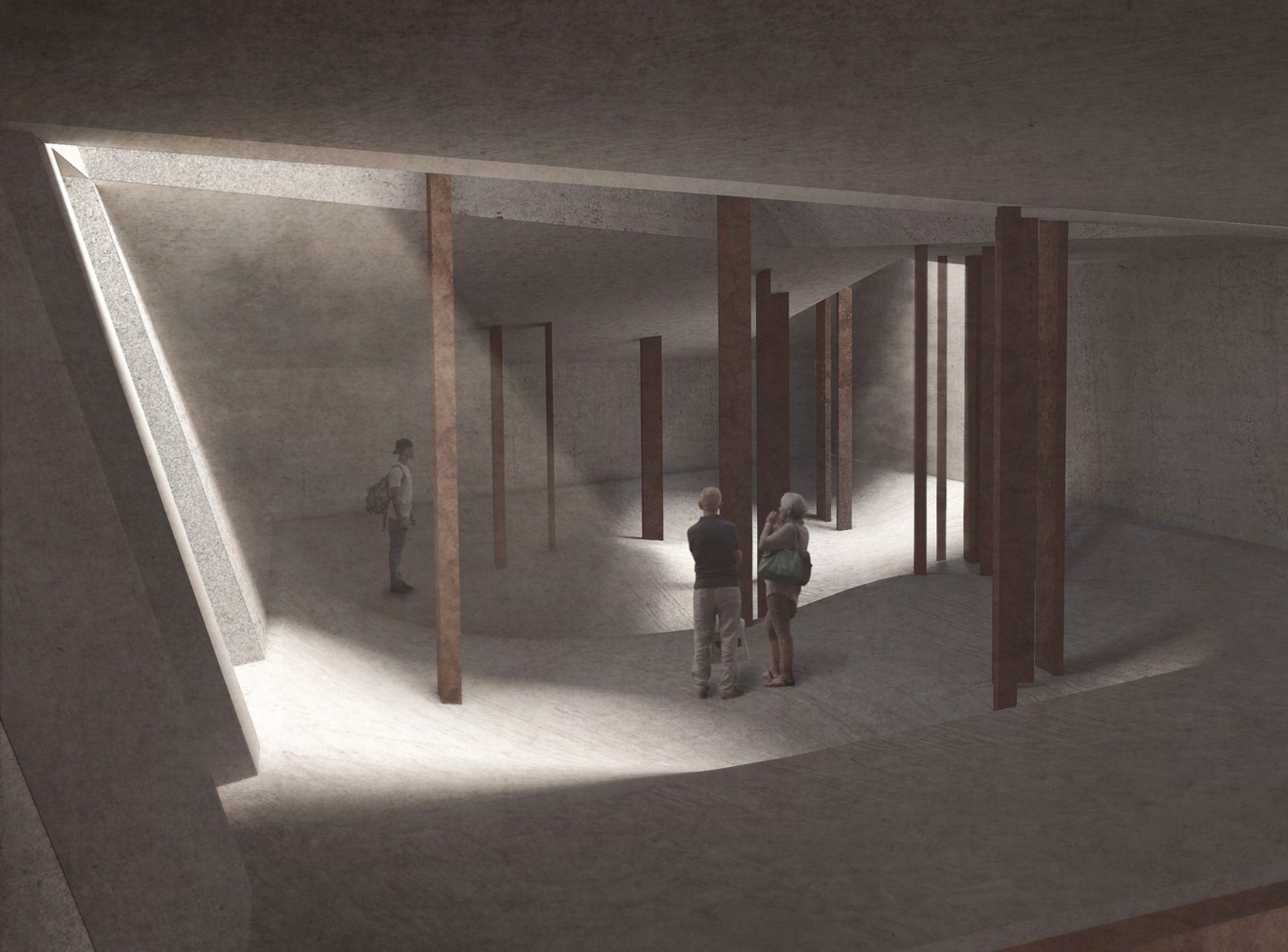
WC

Shipwrecks Archive
Library

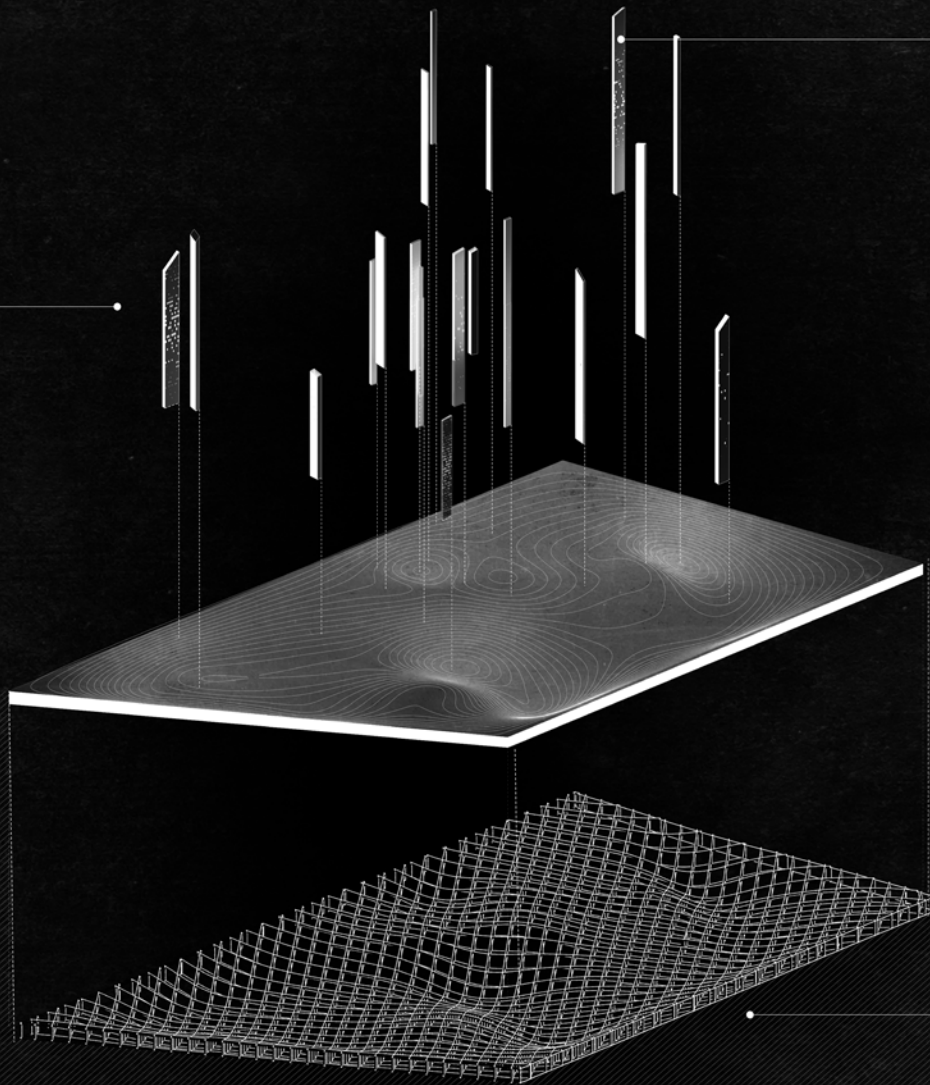

Shipwrecks Verticals

Shipwrecks Information

Exhibition Floor
Depth Illustration
1:200

Floor Structure

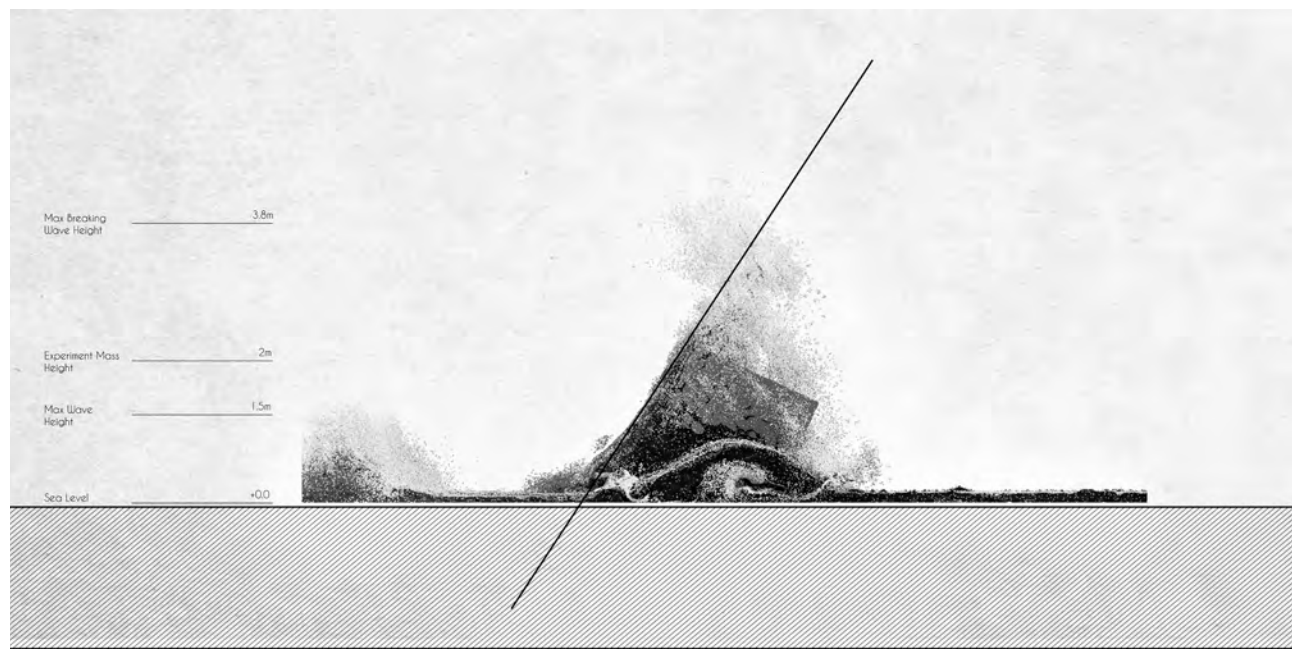
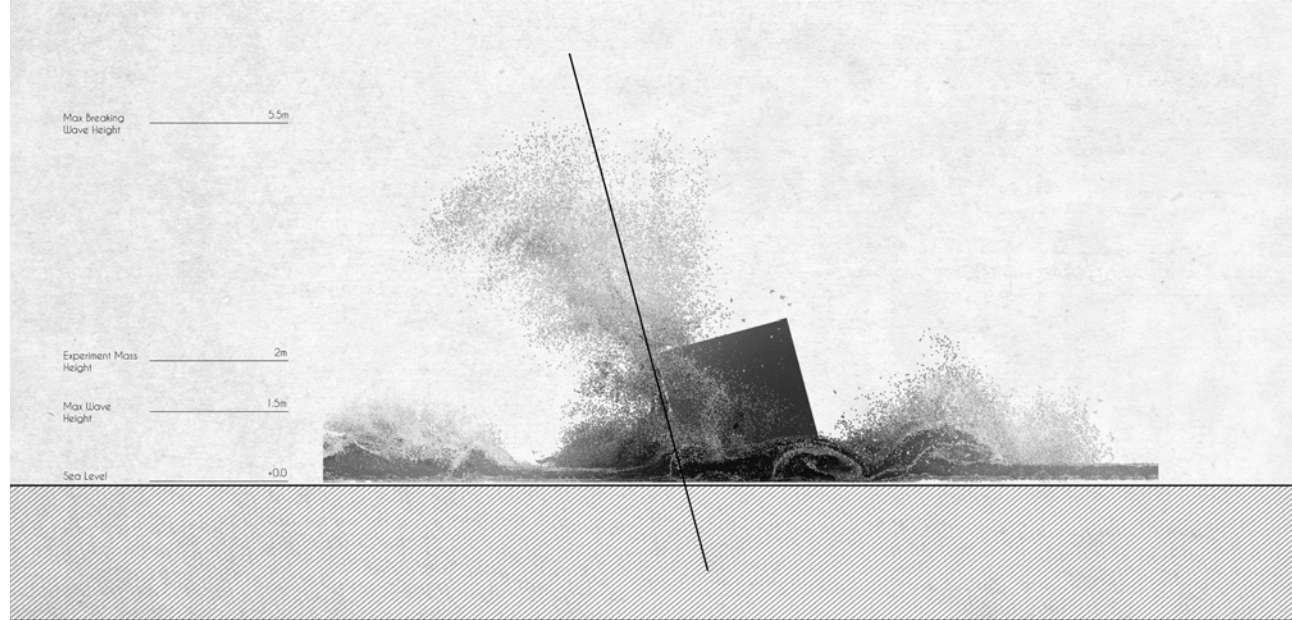

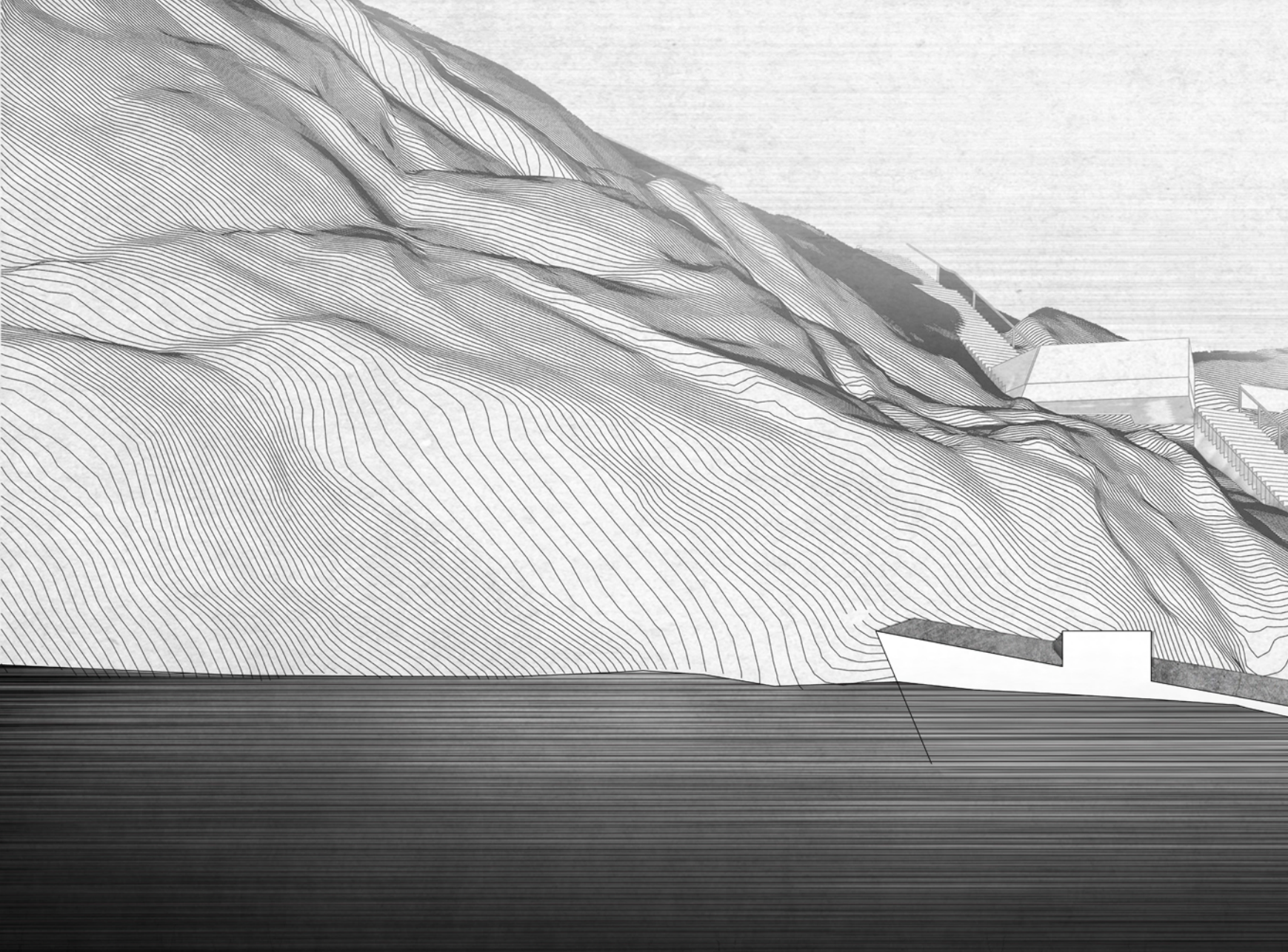
5. Μνημείο
Ναυαγίων

+ 4.3

+ 2.0

+ 0.0

Μακριά στον ορίζοντα γίνεται
ένα ναυάγιο· είναι πολύ μακριά
και δεν γνωρίζουμε τους πνιγμένους,
τους φίλους και τους συγγενείς που
τους θρηγούν.

Αλλά κι εδώ κοντά γίνεται ένα άλλο
ναυάγιο, κι αλίμονο, ξέρουμε
τους πνιγμένους, καθώς και τους
φίλους και τους συγγενείς που τους
θρηγούν.

Σαχτούρης Μίλτος

ΠΗΓΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://urbantraveltales.com/2012/08/24/προς-το-φάρο-αγίου-νικόλαου-κέας/>

<http://cargocollective.com/haydengrindell/A-Date-With-Data>

<http://kea-tzia.gr/ksiotheata>

Kea Tzia/Εναλλακτικές Αποδράσεις/Alternative activities

<https://www.boatfishing.gr/vretanikos-britannic-megalytero-navagio-tou-aigaiou/>

<http://destinationkea.com/tourismos-peripetias/navagia/>

<http://www.mixanitouxronou.gr/tag/vretanikos/>

<http://pierrekosmidis.blogspot.com/search/label/Burdigala>

<http://www.faroi.com/>

<http://yf.hellenicnavy.gr/index.php/el/>